

Kadernota Wmo fase 2

- Concept -

Vrijgegeven voor inspraak
(namens de gemeenteraad)
door het college van B&W
op 5 augustus 2008

**gemeente Tynaar-
lo**

Voorwoord

Deze concept-kadernota is tot stand gekomen met behulp van ook uw hulp en inbreng. U heeft ons de afgelopen periode gevoed met talloze ideeën en wensen voor 'kansrijk leven' in onze gemeente. Wij waarderen uw betrokkenheid bij de tweede fase van de Wmo en danken iedereen hartelijk voor alle reacties!

Leeswijzer

Hoe is deze kadernota opgebouwd? In hoofdstuk 2 treft u de missie en visie van het Wmo-beleid aan. Deze zijn op 22 april jl. door de gemeenteraad vastgesteld. In de hoofdstukken 3 tot en met 7 beschrijven we aan de hand van een vijftal thema's hoe we deze missie en visie willen verwezenlijken. Leefbaarheid (hoofdstuk 3) staat hierbij centraal en wordt vervolgens verder uitgewerkt in de thema's preventie (hoofdstuk 4), voorzieningen (hoofdstuk 5), ketensamenwerking (hoofdstuk 6) en communicatie (hoofdstuk 7). In elk hoofdstuk formuleren we kaders voor de komende vier jaren, waarbij we ook aangeven op welke prioriteiten we in 2009 en 2010 willen inzetten. Ook de knelpunten en leemtes die gesignaleerd zijn in de beleidsanalyse Wmo (voorjaar 2007) en de suggesties die gedaan zijn tijdens de bijeenkomst op 2 juli 2007 zijn zoveel mogelijk in deze kadernota verwerkt (zie ook bijlage 3). In de hoofdstukken 8 en 9 tenslotte gaan we in op de uitvoering van deze kadernota en de financiële consequenties daarvan.

Procedure

In de afgelopen maanden hebben we de concept-kadernota voorgelegd aan het Wmo-platform, de Wmo-klankbordgroep en aan al onze inwoners en organisaties. Van 26 augustus tot en met 8 oktober 2008 heeft de kadernota ter inzage gelegen. Op 2 oktober 2008 bespraken we de inhoud van ons beleid in het kader van Kansrijk Leven met de ruim 50 aanwezigen (inwoners, vrijwilligers, medewerkers van professionele organisaties en raadsleden). De reacties hebben we verwerkt bij het afronden van deze kadernota. We bieden de nota ter vaststelling aan de gemeenteraad aan (25 november 2008).

College van burgemeester en wethouders
Vries, 4 november 2008

Samenvatting

'Kansrijk leven!'; dat is de basisgedachte van deze kadernota. Wij vinden het belangrijk dat iedereen meedoet, elkaar kan ontmoeten en dat mensen oog voor elkaar hebben. Mensen realiseren hun kansen en ontplooiing vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en kunnen dat geheel of grotendeels zelf. Waar het niet lukt, organiseren we als gemeente een vangnet.

Om dit te bereiken, stellen we de volgende doelen:

Leefbaarheid (hoofdstuk 3)

- iedereen kan meedoen;
- sociale samenhang in onze kernen en buurten;
- inwoners hebben oog voor elkaar en weten elkaar te vinden op de verschillende deel terreinen in het maatschappelijk leven. Zij vormen daarbij zélf de motor voor de initiatieven en de gemeente faciliteert door te investeren in de sociale leefomgeving en de openbare ruimte;
- gemeente, inwoners en instellingen zorgen er samen voor dat iedereen zich welkom kan voelen in zijn of haar buurt of dorp.

Preventief beleid: kansen tot ontplooiing (hoofdstuk 4)

Van jong tot oud neemt iedereen -binnen zijn/haar mogelijkheden- de kans zich te ontwikkelen om mee te kunnen doen in onze samenleving. Wanneer iemand ondanks de preventieve en signalerende voorzieningen toch buiten de boot dreigt te vallen, wordt (tijdelijk) ondersteuning geboden met het doel beter toegerust deel te kunnen nemen aan zijn/haar leefomgeving.

Voorzieningen (hoofdstuk 5)

- inwoners van de gemeente Tynaarlo zijn tevreden over de voorzieningen en weten ze te vinden;
- uitbreiding van maatschappelijke voorzieningen in de hoofdkernen is mogelijk;
- in de kleine kernen faciliteren we -bij blijvende behoefte- het huidige activiteitsniveau en stemmen we de voorzieningen daarop af;
- een verschuiving van het aanbod van individuele voorzieningen naar algemene voorzieningen door indicatiecriteria, eigen bijdragen en het gebruik laten maken van regulier aanbod;
- als de algemene voorzieningen niet toereikend zijn, zorgen we dat de individuele voorzieningen beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar zijn voor iedereen.

Ketensamenwerking (hoofdstuk 6)

- de keten van samenwerking zodanig optimaliseren dat er zo efficiënt mogelijk gewerkt wordt;
- doelgroepen kunnen maximaal gebruik maken van het bestaande netwerk zonder daarbij de weg te verliezen;
- het voorkomen van leemtes en hinderlijke overlap.

Communicatie over 'Kansrijk leven!' (hoofdstuk 7)

Iedereen is goed op de hoogte van de mogelijkheden en voorzieningen om kansrijk te leven! Dit ondersteunt de zelfredzaamheid van en de ketensamenwerking ten behoeve van onze inwoners.

Uitvoering (hoofdstuk 8)

- een slagvaardige en efficiënte uitvoering van deze kadernota;
- inzichtelijk hebben of en in welke mate het geformuleerde beleid bijdraagt aan de gestelde doelen;
- inspelen op nieuwe wensen en ontwikkelingen.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
1.1 Eerste fase Wmo	1
1.2 Tweede fase Wmo	1
1.3 Oproep: word creatief!	1
2. Missie en visie: kansrijk leven!	2
3. Leefbaarheid: sociale samenhang en meedoen	3
3.1 Huidige situatie	3
3.2 Wat willen we bereiken?	3
3.3 Mogelijke ideeën en initiatieven	4
4. Preventief beleid: kansen tot ontplooiing	5
4.1 Huidige situatie	5
5. Voorzieningen	7
5.1 Huidige situatie	7
5.1.1 Maatschappelijke voorzieningen	7
5.1.2 Algemene/collectieve voorzieningen	7
5.1.3 Individuele voorzieningen	8
5.2 Wat willen we bereiken?	8
6. Ketensamenwerking	10
6.1 Huidige situatie	10
6.2 Wat willen we bereiken?	10
7. Communicatie over ‘Kansrijk leven!’	12
7.1 Huidige situatie	12
7.2 Wat willen we bereiken?	12
8. Uitvoering	13
8.1 Betrokkenheid van inwoners en organisaties	13
8.2 Van kadernota tot uitvoering	13
8.3 Sturing op de uitvoering	13
8.4 Monitoring en evaluatie van effecten	14
9. Financiën	15
9.1 Huidig beleid en middelen.....	15
9.2 Nieuw beleid	15
9.2.1 Raming prioriteiten 2009 en 2010	15
9.2.2. Budget ‘initiatieven’	15
9.3 Dekking	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlagen	18
Bijlage I: De 10 prestatievelden van de Wmo	
Bijlage II: Overzicht van leemtes, knelpunten en aandachtspunten	
Bijlage III: Mogelijke ideeën en initiatieven	
Bijlage IV: ABC-beleid	
Bijlage V: Prioriteiten financieel vertaald	
Bijlage VI: Structurele formatie Maatschappelijke Ondersteuning voor en na invoering Wmo	

1. Inleiding

Voor u ligt de concept-kadernota Wmo: 'Kansrijk leven'! Dat is de basisgedachte van deze kadernota. Wij vinden het belangrijk dat iedereen meedoet, elkaar kan ontmoeten en dat mensen oog voor elkaar hebben. Mensen realiseren hun kansen en ontplooiing vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en kunnen dat geheel of grotendeels zelf. En waar het niet lukt, organiseren we als gemeente een vangnet.

Deze kadernota beschrijft de hoofdzaken van ons beleid op het brede terrein van maatschappelijke ondersteuning. We maken duidelijk wat onze doelstellingen zijn en hoe we deze doelen willen bereiken. De kadernota vormt de kapstok voor ons beleid voor de komende vier jaren. Op sommige terreinen betekent dat een wijziging ten opzichte van de huidige situatie, maar op veel andere terreinen gaan we door op de inmiddels ingeslagen weg. Na vaststelling van deze kadernota zal in het najaar van 2008 het eerste uitvoeringsplan (voor de jaren 2009 en 2010) worden opgesteld.

1.1 Eerste fase Wmo

Bij de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) hebben we ons in de eerste instantie vooral gericht op het aanbieden van individuele voorzieningen voor mensen met een beperking. Het ging hierbij om de voorzieningen die op 1 januari 2007 geregeld moesten zijn, zoals hulp bij het huishouden, het integreren van de voormalige voorzieningen uit de Wet Voorzieningen Gehandicapten in de Wmo-voorzieningen, de omvorming van de winkel 'Wonen, Welzijn en Zorg' naar het Loket 'Wonen, Welzijn, Zorg' en het **opstellen van een notitie voor mantelzorgers**. Al deze onderdelen waren per 1 januari 2007 gereed en geïmplementeerd.

1.2 Tweede fase Wmo

In de tweede fase van de invoering van de Wmo kijken we breder: we richten ons op het maken van integraal meerjarig beleid op alle negen wettelijk vastgelegde prestatievelden. Daarnaast hebben we een tiende prestatieveld toegevoegd: 'wonen'. Op deze manier willen we dit onderdeel de aandacht geven die het verdient en recht doen aan het integrale beleid dat wij sinds jaren voeren op het terrein van wonen, welzijn en zorg. In bijlage I vindt u een beschrijving van de tien prestatievelden.

In het voorjaar van 2007 hebben we geanalyseerd hoe onze samenleving er nu voor staat en hoe we verwachten dat deze zich de komende vijftien jaar zal ontwikkelen. We inventariseerden welke voorzieningen er op de verschillende onderdelen (prestatievelden) van de Wmo zijn en waar leemtes of knelpunten liggen. De analyseresultaten hebben we op 2 juli 2007 met een grote groep inwoners en organisaties besproken. De opmerkingen en suggesties die daar gemaakt en gedaan zijn hebben we zoveel mogelijk verwerkt in deze kadernota (zie ook bijlage II).

Op basis van de analyseresultaten en de bespreking daarvan hebben we een missie en visie op maatschappelijke ondersteuning ontwikkeld. Na advisering door het Wmo-platform en de Wmo-klankbordgroep en aan de hand van een informatieavond en een inspraakprocedure heeft de gemeenteraad op 22 april 2008 de missie en visie vastgesteld. Zij dienen als het vertrekpunt voor deze kadernota.

1.3 Oproep: word creatief!

We willen sámen werken aan een kansrijk en leefbaar Tynaarlo. Daarom hebben we -naast de prioriteiten die we in deze kadernota benoemen- nadrukkelijk ruimte voor initiatieven uit de samenleving. Deze initiatieven moeten bijdragen aan de in deze kadernota gestelde doelen en passen binnen de kaders die in deze nota benoemd zijn. Hiervoor zal ook een budget van €100.000,- beschikbaar zijn (zie hoofdstuk 9: Financiën). In bijlage III treft u een verzameling van ideeën en mogelijke initiatieven aan. Het zijn ideeën om de richting van denken te illustreren en om al onze partners in het veld (organisaties, verenigingen, inwoners, dorpen) te prikkelen tot het nemen van initiatieven. Per initiatief zal bekeken worden of het haalbaar is, draagvlak geniet, wie dat het beste vorm kan geven en ook of deze met of zonder gemeentelijke ondersteuning tot uitvoering kan komen. Wij roepen dan ook iedereen op om creatief te worden en met goede ideeën te komen!

2. Missie en visie: kansrijk leven!

Op basis van de uitkomsten van de samenlevingsanalyse en de bespreking daarvan medio 2007 met inwoners, organisaties en instellingen, hebben we een missie en visie op maatschappelijke ondersteuning ontwikkeld. Deze zijn op 22 april 2008 door de gemeenteraad vastgesteld en luiden als volgt:

Missie:

"Het is prettig en aangenaam leven in Tynaarlo; wij zorgen voor ontwikkelingskansen en een sluitende aanpak om die te realiseren. We doen daarbij binnen ieders mogelijkheden een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners."

Uitleg:

We zorgen voor adequate voorzieningen en preventief beleid. We willen graag een gemeente zijn waar de inwoners verantwoordelijk kunnen zijn voor hun eigen leven. Als dit niet lukt, helpt de gemeente daarbij.

Visie:

"Kansrijk leven!"

Uitleg:

Wij willen dat iedere inwoner van de gemeente zo aangenaam mogelijk leeft. Wij vinden het belangrijk dat iedereen kan meedoen, elkaar kan ontmoeten en dat mensen oog voor elkaar hebben. Iedereen zou kansen moeten krijgen zich te ontplooien en met respect voor elkaar zijn eigen leven te leiden. We beseffen dat de mate waarin mensen mogelijkheden hebben, verschillend kan zijn. We willen kansen voor iedereen bevorderen met preventief beleid, met de aanwezigheid van basisaccommodaties en voorzieningen en waar nodig met een doelmatig vangnet van individuele voorzieningen.

We hebben een prachtige gemeente met een goed sociaal en economisch klimaat. Een mooie plaats om te wonen, te werken en te recreëren. Over het algemeen kan iedereen zijn eigen weg prima vinden. Maar als het nodig is, willen wij voorkomen dat er dingen verkeerd gaan of dat mensen afglijden en in slechte omstandigheden terechtkomen. Wij ondersteunen onze inwoners met voorzieningen en zorg waar dat nodig is.

Strategie:

Hoe bereiken we onze doelen?

- We sluiten aan bij wat op dit moment goed gaat;
- waar mogelijk komen we tegemoet aan (veranderende) vraag van inwoners;
- we zorgen voor kwalitatief en kwantitatief voldoende basisvoorzieningen;
- we investeren in preventieve activiteiten/voorzieningen;
- we zorgen er voor dat organisaties elkaar kennen en goed samenwerken;
- we zorgen er voor dat de inrichting van de openbare ruimte uitnodigend is om 'mee te doen';
- we zorgen er voor dat onze inwoners weten welke voorzieningen er zijn en hoe zij daar gebruik van kunnen maken;
- we monitoren de effecten en hiaten van het gevoerde beleid; waar nodig stellen we dit bij.

Kortom:

We willen dat we met deze visie en missie werken aan kansen voor iedereen in onze samenleving!

3. Leefbaarheid: sociale samenhang en meedoen

Doel van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is 'meedoen' bevorderen en mogelijk maken. Meedoen versterkt de sociale samenhang en gaat de negatieve effecten van individualisering tegen. Wij denken dat dit de leefbaarheid op een positieve manier bevordert. Dit is dan ook de kern van ons Wmo-beleid. *Leefbaarheid* gaat over de feitelijke situatie **in kernen in onze gemeente (dit zijn de dorpen maar ook de heel kleinere dorpen, 'gehuchten/ streken')**, maar ook over de mening die verschillende inwoners hebben over hun woon- en leefomgeving. *Sociale samenhang* is af te meten aan de deelname van inwoners aan het maatschappelijke leven en hun betrokkenheid bij en binding met hun dorp of buurt. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de organisatie van en deelname aan gezamenlijke buurt- en/of dorpsactiviteiten.

Het Wmo-beleid richt zich niet alleen op de kwetsbaren in de samenleving, maar wil vooral de relaties tussen kwetsbare en weerbare bewoners stimuleren en borgen. 'Oog hebben voor elkaar' speelt daarbij een cruciale rol. Dit komt ook tot uiting in de *informele zorg* die mensen elkaar geven. Het gaat hierbij om mantelzorg, oftewel 'zorg die aan een hulpbehoevende wordt gegeven door een of meer leden uit zijn of haar directe omgeving, waarbij de zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep of vanuit georganiseerd vrijwilligerswerk'.

Hoe rijmen het doel van de Wmo en onze inspanningen zich met de eigen verantwoordelijkheid van het individu die wij nadrukkelijk in onze visie hebben opgenomen? Wij zien het hebben en nemen van eigen verantwoordelijkheid door onze inwoners als wezenlijk onderdeel van het tegengaan van individualisering. Wanneer mensen verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leven, gaat dat niet alleen over het individu zelf. Het heeft ook betrekking op de mens in zijn sociale omgeving van familie, burens, vrienden, bekenden, werk, vrijwilligerswerk, verenigingsleven enzovoort. In deze sociale context nemen mensen verantwoordelijkheid voor elkaar en hebben ze oog voor elkaar. En soms betekent dat elkaar helpen en je steentje bijdragen; betaald of onbetaald. Eigen verantwoordelijkheid nemen is ook zélf kijken wat nodig is, initiatieven nemen en zo nodig ondersteuning zoeken en vragen bij mensen, organisaties of de gemeente om je heen.

3.1 Huidige situatie

De gemeente Tynaarlo kent een goede uitgangspositie. Er is een diversiteit aan levendige dorpen en buurten met een betrokken bevolking: mensen kennen elkaar en helpen elkaar, er is een bloeiend verenigingsleven en er zijn maar liefst 500 vrijwilligersorganisaties actief binnen de gemeente! Naast het wonen, het (vrijwilligers)werk en de inrichting van de openbare ruimte, is er een uitgebreid aanbod van sport, muziek, cultuur, sociaal-culturele activiteiten, bibliotheken en velerlei andere activiteiten en voorzieningen. Hier ligt een basis voor het (kunnen) meedoen en het leggen van contacten. Veel activiteiten drijven op het vrijwilligerswerk. Dit stelt anderen in staat mee te doen, maar tegelijkertijd werkt het voor de vrijwilligers ook bindend en is het een heel actieve vorm van participatie. Vrijwilligers zijn het cement van onze samenleving; om dit te ondersteunen is er de vrijwilligersvacaturebank. **Ook de inzet van mantelzorgers in onze gemeente is heel groot. We proberen deze groep zoveel mogelijk te ondersteunen.**

We realiseren ons ook dat het niet voor iedereen zo optimaal is. Niet iedereen heeft optimale ontwikkelingskansen en het is vaak lastig om de weg te vinden naar de juiste ondersteuning. Samen met onze inwoners werken we aan een leefbare omgeving. Daarom willen we het meldpunt voor klachten openbare ruimte behouden en versterken. En ook het OGGZ-meldpunt, het Jeugd•Tynaarlo en het Loket 'Wonen, Welzijn, Zorg' dragen bij aan de leefbaarheid. Wanneer het nodig is, helpen deze netwerken de weg te vinden naar de noodzakelijke ondersteuning.

3.2 Wat willen we bereiken?

Met het oog op de leefbaarheid van onze gemeente willen we de komende vier jaren graag inzetten op de volgende vier uitgangspunten:

- *iedereen kan meedoen;*
- *sociale samenhang in onze kernen en buurten;*

- *inwoners van de kernen hebben oog voor elkaar en weten elkaar te vinden op de verschillende deelterreinen in het maatschappelijk leven. Zij vormen daarbij zélf de motor voor de initiatieven en de gemeente faciliteert door te investeren in de sociale leefomgeving en de openbare ruimte;*
- *gemeente, inwoners en instellingen zorgen er samen voor dat iedereen zich welkom kan voelen in zijn of haar buurt of dorp.*

Wat gaan we daarvoor doen?

- ▶ Investeren in de sociale en veilige leefomgeving en de openbare ruimte, onder andere door middel van ons plattelandsbeleid en met behulp van dorpsschouwen;
- ▶ het bevorderen van een evenwichtige, sociale wijkopbouw **met ruimte voor doelgroepen zoals vastgelegd in het Woonplan 2005-2010**. We doen dit onder andere door herstructurering van de bestaande woningvoorraad zoals in het woongebied Nieuwe Akkers in Paterswolde;
- ▶ de activiteiten in alle kernen naar gebleken behoefte handhaven en de hiervoor benodigde voorzieningen faciliteren;
- ▶ het stimuleren van initiatieven tot **specifieke (dorpseigen) activiteiten in kernen**;
- ▶ de behoefte van mantelzorgers beter in beeld krijgen om ze beter te kunnen ondersteunen (als uitwerking van de notitie over mantelzorg);
- ▶ vrijwilligers en besturen van verenigingen ondersteunen;
- ▶ het bieden van een vangnet van individuele voorzieningen en het regisseren van ketensamenwerking.

Al deze punten komen in de volgende hoofdstukken van deze kadernota verder aan de orde. Graag benoemen we hier al wel een vijftal speerpunten waaraan we in 2009 en 2010 prioriteit geven:

- ▶ het beter in beeld krijgen van mantelzorgers en hun behoeften en het daarop afstemmen van beleid;
- ▶ **ondersteunen van mantelzorgers en cliëntondersteuning aan andere groepen bevorderen**
- ▶ de herstructurering van de bestaande woningvoorraad in de wijk Nieuwe Akkers;
- ▶ het ontwikkelen van bouwplannen die voldoen aan evenwichtige sociale wijkopbouw;
- ▶ het invoeren van plattelandsbeleid;
- ▶ het nemen van de regie in de ketensamenwerking.

3.3 Mogelijke ideeën en initiatieven

Naast de hierboven genoemde speerpunten die we als gemeente gaan uitvoeren, is er nadrukkelijk ruimte voor initiatieven van inwoners en organisaties die bijdragen aan leefbaarheid en meedoen, en aan alle andere thema's die in deze kadernota uitgewerkt worden. Er is een apart uitvoeringsbudget van €100.000,- beschikbaar voor initiatieven die binnen de visie en de kaders van deze kadernota liggen (zie ook hoofdstuk 9: Financiën). Een overzicht van mogelijke ideeën en initiatieven die tot nu toe geformuleerd zijn vindt u in bijlage III. Dit is een lijst met suggesties; wij roepen u op creatief met ons mee te denken en tot nieuwe initiatieven te komen!

4. Preventief beleid: kansen tot ontplooiing

Wij zijn van mening dat iedereen in de gemeente de kans moet krijgen het beste uit zichzelf te halen; niemand mag buiten de boot vallen. Gelukkig gaat met het merendeel van de inwoners in Tynaarlo, zowel jong als oud, erg goed. Dit willen we graag zo houden; vandaar dat we het erg belangrijk vinden in te zetten op preventief beleid!

Preventief beleid is gericht op het bevorderen van een doorgaande en permanente ontwikkelingslijn van 0 tot 100 jaar. Dat betekent onder andere het wegnemen van belemmeringen, het voorkomen van uitval, onderwijs/educatie voor jong en oud, het ontwikkelen van sociale vaardigheden en weerbaarheid en het voorkomen van isolement. Dit alles kunnen we niet alleen realiseren; hierbij is ook de deskundige hulp en betrokken samenwerking van partners nodig.

4.1 Huidige situatie

Goed preventief beleid voorkomt uitval. Daarom kiezen we voor breed toegankelijke, algemene en maatschappelijke voorzieningen waar het kan en individuele voorzieningen waar het echt moet. Op dit moment zijn er al veel (preventieve) activiteiten en voorzieningen binnen de gemeente die daaraan bijdragen. Dit willen we graag zoveel mogelijk behouden en waar nodig of gewenst verder intensiveren. In de beleidsanalyse Wmo is een aantal knelpunten of leemtes geconstateerd die we willen aanpakken. In dit hoofdstuk gaan we in op de activiteiten; in het volgende hoofdstuk richten we ons op de voorzieningen.

4.2 Wat willen we bereiken?

De tweede fase van de WMO biedt ons een goede gelegenheid nog een keer scherp neer te zetten waar wij de komende vier jaren op in willen zetten als het gaat om preventie:

Van jong tot oud neemt iedereen -binnen zijn/haar mogelijkheden- de kans zich te ontwikkelen om mee te kunnen doen in onze samenleving. Wanneer iemand ondanks de preventieve en signalerende voorzieningen toch buiten de boot dreigt te vallen, wordt (tijdelijk) ondersteuning geboden met het doel beter toegerust deel te kunnen nemen aan zijn/haar leefomgeving.

We willen ons gedurende de komende 4 jaar actief inzetten op:

- ▶ het waar nodig en waar mogelijk investeren in activiteiten en voorzieningen waarvan een preventieve werking uitgaat op het gebied van onder andere ouderenzorg, opbouwwerk, sociaal-cultureel werk, creatieve ontwikkeling, gezondheidszorg en jeugd- en jongerenwerk **en schuldhelpverlening**;
- ▶ initiatieven gericht op het bevorderen van een veilige leefomgeving in wijken en dorpen;
- ▶ jong en oud -waar nodig- activeren en stimuleren tot meedoen middels brede, laagdrempelige en betaalbare activiteiten, waaronder sport, cultuur, educatie en alfabetisering. Dit betekent ook het stimuleren van voldoende aanbod van goede dagbesteding, ontspanningsmogelijkheden en **van ondersteuning bij zingevingsvragen voor ouderen**;
- ▶ het zorgdragen voor ondersteuning van jongeren bij de overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs **om uitval en problemen te voorkomen**;
- ▶ in het kader van de wettelijke leer-werkplicht voor jongeren tot 27 jaar (iedereen tot 27 jaar gaat naar school of werkt) de gemeente een stimulerende rol laten spelen bij het vinden en/of aanbieden van werkplekken;
- ▶ het ondersteunen van vrijwilligers/vrijwilligersorganisaties zodat mensen meedoen aan de samenleving in de vorm van vrijwilligerswerk én anderen (diegenen die door vrijwilligers ondersteund worden) in staat worden gesteld mee te doen aan activiteiten.

In 2009 en 2010 starten we met:

- ▶ een laagdrempelige voorziening waar jeugd en ouders terecht kunnen voor (opvoedings)ondersteuning. In dit Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG):
  - wordt gewerkt met één goed functionerend signalerings- en registratiesysteem dat gedragen én gebruikt wordt door zoveel mogelijk organisaties zodat problemen en knelpunten bijtijds gesignaleerd worden;

- wordt bijgedragen aan een goede zorgstructuur, ketensamenwerking en samenhangend aanbod op uiteenlopende terreinen, zodat problemen snel en efficiënt aangepakt worden;
- is extra aandacht voor kwetsbare jongeren met wie het mis dreigt te gaan;
- ▶ het op elkaar afstemmen en op éénduidige wijze ontsluiten van meldpunten (OGGZ, Jeugd-
  - Tynaarlo en Wmo-loket);
- ▶ het stimuleren van dagarrangementen en inhoudelijke samenwerking op scholen/multi-functionele accommodaties (mfa's) om kinderen ontplooiingsmogelijkheden te bieden én ouders gelegenheid te bieden werk en kinderen/opvang te combineren ('7-7 beleid');
- ▶ een goede afstemming en overdracht tussen kinderopvang, peuterspeelzalen en voor- en vroegschoolse educatie (basisschool);
- ▶ het bevorderen van bewustwording van inwoners ten aanzien van veiligheid in huis en het langer zelfstandig kunnen wonen en maatregelen te nemen die daaraan kunnen bijdragen;
- ▶ **het preventief aanpakken van schuldenproblematiek.**

5. Voorzieningen

We willen een gemeente zijn waarin inwoners verantwoord kunnen wonen en leven in een aangename omgeving. Om inwoners daarbij te faciliteren en de zelfredzaamheid van hulpbehoevenden te versterken, investeert de gemeente in voorzieningen. Daarbij kan onderscheid gemaakt worden tussen:

- a) maatschappelijke voorzieningen;
- b) algemene voorzieningen;
- c) individuele voorzieningen.

a) Maatschappelijke voorzieningen

Bij maatschappelijke voorzieningen gaat het vooral om investeringen in de fysieke leefomgeving. Hierbij kan gedacht worden aan fiets- en ruiterspaden of leugenbankjes, **speelveldjes**, maar ook aan bibliotheken, schoolgebouwen, sportvelden, buurt- en dorpshuizen en zwembaden. Deze laatste groep voorzieningen noemen we accommodaties. Als meerdere activiteiten/funcies in één gebouw worden ondergebracht, spreken we van een multifunctionele accommodatie (mfa).

b) Algemene voorzieningen

Het begrip algemene voorziening is geïntroduceerd in de eerste fase van de invoering van de Wmo. Algemene voorzieningen zijn collectieve voorzieningen die zonder indicatieprocedure of uitgebreide aanvraagprocedure aangeboden worden voor het verbeteren van de sociale leefomgeving. Voorbeelden zijn: klussendiensten, formulierenbrigades, Who's Next-teams of busvervoer door vrijwilligers. Daarnaast worden uiteenlopende stimuleringsubsidies verstrekt, zodat eigen initiatieven kunnen worden uitgevoerd.

c) Individuele voorzieningen

Voor mensen die meer nodig hebben om mee te kunnen doen in de samenleving zijn er individuele voorzieningen om beperkingen te compenseren. Individuele voorzieningen worden op maat geleverd. Voorbeelden van individuele voorzieningen zijn: huishoudelijke hulp, leerlingenvervoer, een rolstoel, het Jeugdsportfonds, kinderkampen, activeringstrajecten naar gesubsidieerd- of vrijwilligerswerk, een werkplek bij Alescon (SW-bedrijf) of bijzondere bijstand.

5.1 Huidige situatie

5.1.1 Maatschappelijke voorzieningen

Binnen de gemeente Tynaarlo zijn, verspreid over de dorpen, verschillende accommodaties. Veel van dit maatschappelijk vastgoed voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd. Om in beeld te krijgen hoe het met de accommodaties is gesteld, zijn we in 2003 gestart met het project Integraal accommodatiebeleid (IAB). Doel van dit project is te komen tot een betere afstemming tussen de verschillende accommodaties in zowel omvang als in kwaliteit. Daarbij gaat het om het verbreden van de inzet van accommodaties voor activiteiten van verschillende doelgroepen, waarbij -vanuit inhoudelijke argumenten- functies gecombineerd worden zodat ze elkaar versterken. Uitgangspunt daarbij is het zo doelmatig mogelijk huisvesten van activiteiten en functies, binnen de kaders van wettelijke noodzaak, politieke wensen en beschikbare middelen.

Bij het opstellen van de IAB-plannen wordt gebruik gemaakt van het gemeentelijk ABC-beleid. In dit beleid wordt onderscheid gemaakt tussen drie categorieën accommodaties waarvoor verschillende eisen en verantwoordelijkheden gelden voor de gebruikers en de gemeente. Voor meer informatie over het ABC-beleid verwijzen we u naar bijlage IV. Binnen het IAB heeft de gemeenteraad inmiddels plannen vastgesteld voor Eelde-Paterswolde, Ter Borch, Zuidlaren, Yde-De Punt, Zeijen en Vries. De verwachting is dat de plannen voor de dorpen De Groeve, Zuidlaarderveen, Tynaarlo en Oudemolen begin 2009 gereed zijn.

5.1.2 Algemene/collectieve voorzieningen

Algemene voorzieningen worden door het gehele maatschappelijk veld geïnitieerd en aangeboden. De door de gemeente Tynaarlo gesubsidieerde voorzieningen worden verzorgd en aangeboden door de professionele zorg- en welzijnsorganisaties. De coördinatie van het aanbod voor heel kwetsbare

groepen zoals de daklozenopvang of blijf-van-mijn-lijf-huizen wordt verzorgd door de centrumgemeente Assen.

Naast de verantwoordelijkheid die de gemeente neemt, zijn de initiatieven van verenigingen, scholen, kerken of gebedshuizen van groot belang voor de ontwikkeling en ondersteuning van jong en oud. Het volledige aanbod van algemene voorzieningen is te veel om op te noemen; voor een overzicht van de organisaties en het aanbod verwijzen we naar de beleidsanalyse Wmo.

Voor het realiseren van een goede samenwerking tussen alle partijen willen we toe naar een ketenbenadering en sluiten we als gemeente voor de meest kwetsbare groepen een Meedoen-pact (convenant) met de organisaties. De Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) voert gesprekken met klanten en met de organisaties om tot afspraken voor het Meedoen-pact te komen.

5.1.3 Individuele voorzieningen

Voordat de gemeente een voorziening op maat levert, wordt de situatie van de aanvrager in beeld gebracht. Dit doen we door op huisbezoek te gaan bij de aanvrager en gesprekken te voeren met de eventuele hulpverleners die al actief zijn voor betrokkene. Een belangrijke schakel in het aanvragen van voorzieningen is de **ouderen**adviseur. Daarnaast zijn er de seniorenvoorlichters die als vrijwilliger bij alle mensen van 75 jaar en ouder op bezoek gaan om ze te informeren over hun mogelijkheden.

Het aanbieden van huishoudelijke hulp, hulpmiddelen, woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen en het inrichten van het Loket 'Wonen, Welzijn, Zorg' is geregeld in de eerste fase van de invoering van de Wmo. De verordening die hiervoor is opgesteld, is onlangs geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat het gevoerde beleid aansluit bij de behoefte; er komen geen beleidswijzigingen uit de evaluatie voort. De verordening en het uitvoeringsbeleid zijn op onderdelen vereenvoudigd, waardoor de uitvoering klantgerichter kan plaatsvinden.

In de tweede fase van de invoering van de Wmo richten we ons naast de maatschappelijk en algemene voorzieningen ook op de individuele voorzieningen die niet door de gemeente zelf verstrekt worden.

5.2 Wat willen we bereiken?

Waar willen wij de komende vier jaren op in zetten als het gaat om voorzieningen? De gemeente Tynaarlo wil iedereen een kansrijk leven en aangenaam woonklimaat bieden, waarin het kunnen nemen van de eigen verantwoordelijkheid van mensen voorop staat. Om dit te bereiken investeren we onder andere in voorzieningen en de fysieke leefomgeving, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen maatschappelijke, algemene en individuele voorzieningen.

Voor het realiseren van voorzieningen gelden de volgende uitgangspunten:

- *inwoners van de gemeente Tynaarlo zijn tevreden over de voorzieningen en weten ze te vinden;*
- *uitbreiding van maatschappelijke voorzieningen in de hoofdkernen is mogelijk;*
- *in de kleine kernen faciliteren we -bij blijvende behoefte- het huidige activiteitsniveau en stemmen we de voorzieningen daarop af;*
- *een verschuiving van het aanbod van individuele voorzieningen naar algemene voorzieningen door indicatiecriteria, eigen bijdragen en het gebruik laten maken van regulier aanbod;*
- *als de algemene voorzieningen niet toereikend zijn, zorgen we dat de individuele voorzieningen beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar zijn voor iedereen.*

We willen ons de komende 4 jaren actief inzetten op:

- ▶ het actief onder de aandacht brengen van alle voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning;
- ▶ het uitnodigen tot het gebruiken van de openbare ruimte door middel van recreatieve voorzieningen;
- ▶ een verruiming van de openingstijden van de (meeste) maatschappelijke voorzieningen;
- ▶ het uitvoeren van de IAB-plannen voor Zeijen (gereed 2011), Yde-De Punt (gereed 2011), Nieuwe Akkers (gereed 2012) en Vries (gereed 2012);

- ▶ het laten aansluiten van het aanbod van voorzieningen op de vraag door voorzieningen waarvan geen gebruik wordt gemaakt te saneren;
- ▶ het accent van subsidieverlening te verschuiven van het creëren van aanbod naar het ondersteunen van ideeën en initiatieven van burgers, bedrijven en professionele organisaties;
- ▶ het via internet kunnen aanvragen en reserveren van alle door de gemeente verstrekte voorzieningen;
- ▶ het bij voorkeur in bruikleen verstrekken van voorzieningen waardoor hergebruik mogelijk is.

In de periode 2009-2010 geven we prioriteit aan de volgende actiepunten:

- ▶ een stimuleringsregeling voor het faciliteren van specifieke activiteiten in kernen;
- ▶ het uitvoeren van de in 2008 vastgestelde notitie plattelandsbeleid door het aanstellen van een contactpersoon en het organiseren van dorpsschouwen in alle dorpen;
- ▶ het fietsroutenetwerk en fietsrouteplanner voor heel Drenthe;
- ▶ het sluiten van een Meedoen-pact tussen maatschappelijke organisaties en de gemeente;
- ▶ voorzieningen in het kader van de plannen voor dagarrangementen voor alle mfa's;
- ▶ het opzetten of stimuleren van een rolstoel- of scootmobiel-pool daar waar algemeen gebruik mogelijk en efficiënt is;
- ▶ de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de voorzieningen verbeteren, o.a. door middel van subsidiering van het vrijwilligersvervoer waardoor de ritprijs voor reizigers betaalbaar wordt. Het wonen in kleine dorpen zonder te beschikken over eigen vervoer hoeft op deze manier geen belemmering te zijn om mee te doen;
- ▶ geestelijk verzorgers hebben een plek gekregen in de samenwerkingsketen;
- ▶ alle voorzieningen in het kader van minimabeleid worden in natura aangeboden.

6. Ketensamenwerking

In de regio Groningen-Assen en binnen de gemeente Tynaarlo zijn vele organisaties en sociale verbanden actief die zowel professioneel als vrijwillig talloze kwalitatief hoogwaardige activiteiten en voorzieningen bieden waarvan iedereen gebruik kan maken. Hierop zijn we in de hoofdstukken 4 en 5 uitgebreid ingegaan. Echter, wij denken dat er nóg meer en nóg beter van al deze voorzieningen gebruik kan worden gemaakt wanneer mensen de organisaties beter weten te vinden en deze organisaties onderling beter en/of intensiever samenwerken. Op deze manier willen we bereiken dat iedereen zich kan ontplooiën, kansen kan verwezenlijken of de zorg kan ontvangen die hij of zij nodig heeft.

Soms weten mensen niet precies waar ze moeten zijn voor een bepaald product of bepaalde dienst. Wij willen graag dat de organisatie waar iemand zich meldt, diegene -indien nodig- naar de juiste plek leidt. Daarom is het belangrijk dat organisaties elkaar kennen en weten wat andere doen. En wanneer mensen een beroep moeten doen op meer dan één organisatie, dan is het belangrijk dat deze organisaties goed samenwerken. Want pas dan kan een cliënt optimaal worden bediend bij zijn vraag om ondersteuning of ontwikkeling. Dit noemen we ketensamenwerking: zelfstandige partners werken in ketensamen aan het realiseren van een product dat voorziet in de behoefte van een cliënt, waarbij zij ook de werkwijzen en interventiemethoden op elkaar afstemmen. Het optimaliseren van deze ketensamenwerking kunnen we niet alleen; daarvoor hebben we de betrokkenheid en inzet van alle samenwerkingspartners nodig.

6.1 Huidige situatie

De wens tot een goede keten van voorzieningen te komen is niet nieuw. Gelukkig hebben wij in onze gemeente instellingen die doen waar zij goed in zijn en zich richten op hun core-business. Graag willen we goede samenwerkingsvormen en bestaande overleggen en netwerken die we waardevol vinden, zoals bijvoorbeeld het Netwerk 12⁺, het Jeugd•Tynaarlo en de Regiegroep Wonen, Welzijn en Zorg behouden en versterken. Ook faciliteren we complexe(re) netwerken, zoals het OGGZ-meldpunt en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Verder continueren we de huidige samenwerking in 'Baanzicht', waar via één loket alles wordt geregeld voor diegenen die werk zoeken en/of een uitkering nodig hebben.

Graag noemen we ook nog het gemeentelijke Loket 'Wonen, Welzijn, Zorg'. Iedere inwoner kan hier met elke vraag terecht, want het loket -dat zich steeds blijft ontwikkelen- streeft ernaar toegankelijk te zijn voor alle vragen en deze zo nodig door te leiden naar de juiste organisatie. Met de organisaties die aan cliëntondersteuning doen hebben we hierover overdrachtsafspraken gemaakt.

6.2 Wat willen we bereiken?

De Wmo geeft ons de opdracht integraal beleid te maken op alle terreinen van maatschappelijke ondersteuning. Met de tweede fase van de Wmo hebben we dé kans om met alle aanbieders op dit terrein afspraken te maken over het vormen van een keten. Ons doel:

- *de keten van samenwerking zodanig optimaliseren dat er zo efficiënt mogelijk gewerkt wordt;*
- *doelgroepen kunnen maximaal gebruik maken van het bestaande netwerk zonder daarbij de weg te verliezen;*
- *het voorkomen van leemtes en hinderlijke overlap.*

Dit houdt in dat er een dekkend en samenhangend aanbod van voorzieningen is, zonder hinderlijke overlap. Mensen moeten (beter) weten waar ze moeten zijn voor een bepaald product of bepaalde dienst. Om dit te bereiken moet de bekendheid vergroot moeten worden (zie ook hoofdstuk 7: Communicatie). Ook willen we dat organisaties cliënten snel en efficiënt naar de juiste plek toeleiden. Daarom is het belangrijk dat organisaties elkaar kennen en weten wat elke organisatie doet. Een goede samenwerking tussen organisaties is nodig, zodat de cliënt optimaal bediend wordt bij zijn vraag om ondersteuning of ontwikkeling.

Wij zien voor onszelf een regierol om voor een sluitend aanbod te zorgen. We werken zoveel mogelijk toe naar één integrale intake, daar waar de cliënt zich meldt.

De komende 4 jaar willen wij ons actief inzetten op:

- ▶ grotere bekendheid van organisaties, zodat mensen goed de weg kunnen vinden (zie ook hoofdstuk 7: Communicatie);
- ▶ de kwaliteit binnen de samenwerkingsketen; waarbij de aanbieders hun aanbod communiceren met ketenpartners en cliënten en waarbij zij verantwoordelijk zijn voor de eigen kwaliteit en bereid zijn cliënten over te dragen;
- ▶ een sluitend aanbod van voorzieningen, zowel als het gaat om terreinen zoals welzijns- en zorgvoorzieningen, maar ook op het gebied van toeleiding naar vrijwilligerswerk, dagbesteding en begeleid of regulier werk;
- ▶ het onderkennen van klachten en haperingen in de keten en het nemen van de regie waar de ketensamenwerking niet goed loopt. Hiertoe spreken we af dat subsidieontvangers aan gemeente rapporteren over overdrachten en knelpunten in die ketensamenwerking;
- ▶ het stimuleren van netwerkvorming en faciliteren waar dat nodig is om tot een betere samenwerking te komen;
- ▶ het opnemen van ketensamenwerking als voorwaarde bij aanbestedingen;
- ▶ het regisseren en opzetten van PR-activiteiten met als doel de ketensamenwerking verder vorm te geven en onder de aandacht te brengen bij zowel de cliënten als de leveranciers binnen deze keten.

Daarbij geven we in 2009 en 2010 prioriteit aan:

- ▶ het realiseren van een Netwerk 12⁻ (twaalf-min);
- ▶ het realiseren van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG; zie ook hoofdstuk 4: Preventief beleid);
- ▶ het verbreden van de reikwijdte en het versterken van de informatie- en adviesfunctie van het Loket 'Wonen, Welzijn, Zorg', waarbij in overleg/samenspraak met onze ketenpartners ook afspraken gemaakt worden over de warme overdracht van cliënten;
- ▶ het laten fungeren van het Loket 'Wonen, Welzijn, Zorg' als een spin in het web dat mensen opvangt die niet weten waar zij met hun vraag terecht kunnen;
- ▶ het verbeteren van de bekendheid van voorzieningen (zie ook hoofdstuk 7: Communicatie).

7. Communicatie over ‘Kansrijk leven!’

In voorgaande hoofdstukken hebben we kaders, doelen en beleidsvoornemens rondom de basisgedachte ‘Kansrijk leven!’ beschreven. Wij zien communicatie als middel om dit in de praktijk te kunnen brengen.

7.1 Huidige situatie

De invoering van de Wmo heeft vanaf de start op een interactieve manier plaatsgevonden, in een open dialoog met inwoners, adviesraad en organisaties. Er is daarbij een constructieve samenwerking ontstaan die we graag willen voortzetten.

Het Loket ‘Wonen, Welzijn, Zorg’ is ontstaan uit de winkel ‘Wonen, Welzijn en Zorg’. Het loket heeft zich in de afgelopen anderhalf jaar ontwikkeld als ingang en informatie- en adviespunt voor algemene, maatschappelijke en individuele voorzieningen. Onlangs is de nieuwe digitale sociale kaart in gebruik genomen. Dit is een nieuw middel voor zowel cliënten als organisaties om allerlei gegevens over de producten en diensten (voorzieningen) gemakkelijk te kunnen vinden. Uit de beleidsanalyse Wmo is naar voren gekomen dat de aanwezige voorzieningen onvoldoende bekend zijn bij veel inwoners.

7.2 Wat willen we bereiken?

Wij gaan op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning steeds uit van de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners. Tegelijkertijd organiseren we dat mensen (blijven) omzien naar elkaar en dat mensen van jong tot oud kunnen meedoen. Op veel verschillende momenten en manieren wordt het meedoen in onze omgeving zichtbaar. De rijke schakering aan netwerken en dwarsverbanden in Tynaarlo versterkt een brede participatie van burgers aan het maatschappelijk leven. Ons doel is:

Iedereen is goed op de hoogte van de mogelijkheden en voorzieningen om kansrijk te leven! Dit ondersteunt de zelfredzaamheid van en de ketensamenwerking ten behoeve van onze inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

- 1) We maken ons beleid bekend bij zowel de inwoners van Tynaarlo als bij organisaties die in deze gemeente actief zijn. We willen graag duidelijk maken wat de gemeente doet en wat zij van haar inwoners verwacht en we roepen op tot samenwerking en initiatief;
- 2) we maken duidelijk hoe mensen ondersteuning kunnen krijgen als ze dit nodig hebben en communiceren hoe inwoners en organisaties ook zélf die producten en diensten kunnen vinden. Het Loket ‘Wonen, Welzijn, Zorg’ heeft hierin een belangrijke rol, omdat men hier altijd terecht kan met vragen;
- 3) binnen de gemeentelijke organisatie (intern) brengen we medewerkers op alle betrokken beleidsterreinen op de hoogte van het vastgestelde beleid, zodat zij dit kunnen toepassen op hun werkterrein;
- 4) we onderhouden een continue open communicatie met de Wmo-adviesraad.

Nog dit najaar stellen we een masterplan communicatie op dat zich richt op de eerste drie hierboven genoemde onderdelen. In het masterplan worden in ieder geval de volgende accenten opgenomen:

- ▶ de uitbreiding van de breedte van het Wmo-loket: informatieverstrekking over alle tien prestatievelden en warme doorverwijzing;
- ▶ het (beter) bekendmaken van de digitale sociale kaart en ketenpartners;
- ▶ interactieve beleidsvoorbereiding in samenspraak met onze inwoners en de Wmo-adviesraad als partner;
- ▶ het structureel onder de aandacht brengen van de voordelen van de voorzieningen bij de verschillende doelgroepen;
- ▶ bekendheid geven aan de voorzieningen die er in deze gemeente zijn met behulp van zowel middelen als flyers, folders, website en huisbezoeken, maar ook bijvoorbeeld via de open dag op de gemeentewerf in oktober dit jaar;
- ▶ een goede promotie van het Wmo-beleid bij de ketenpartners.

8. Uitvoering

In de voorgaande hoofdstukken heeft u kunnen lezen wat we in de komende jaren gaan doen en willen bereiken op het brede terrein van maatschappelijke ondersteuning. Dit hoofdstuk beschrijft hoe we na vaststelling van deze kadernota van beleid tot uitvoering komen en wat we daarvoor gaan doen. Want wat we willen is:

- *een slagvaardige en efficiënte uitvoering van deze kadernota;*
- *inzichtelijk hebben of en in welke mate het geformuleerde beleid bijdraagt aan de gestelde doelen;*
- *inspelen op nieuwe wensen en ontwikkelingen.*

In dit uitvoeringshoofdstuk komen achtereenvolgens de volgende zaken aan de orde:

- 1) de betrokkenheid van inwoners en organisaties bij het geformuleerde beleid;
- 2) het laten 'landen' van de visie en de kaders voor beleid binnen de gemeentelijke organisatie en het verder uitwerken van de kaders tot concrete actiepunten;
- 3) de sturing op de uitvoering van de actiepunten;
- 4) de wijze en organisatie van de monitoring en evaluatie van de effecten van het beleid.

8.1 Betrokkenheid van inwoners en organisaties

Om de betrokkenheid van inwoners en organisaties bij de Wmo te vergroten, is het belangrijk dat we duidelijk laten weten wat we (gaan) doen. Hiervoor stellen we een masterplan communicatie op (zie hoofdstuk 7: Communicatie) waarbij ook onze inwoners nadrukkelijk uitgenodigd worden tot het nemen van initiatief!

De invloed op het beschreven beleid en de voeling met de uitvoering daarvan zal worden gewaarborgd door de integrale advisering en signaleringsfunctie door de Wmo-adviesraad enerzijds en de klankbordfunctie door de Regiegroep Wonen Welzijn en Zorg anderzijds. In laatstgenoemde heeft een afspiegeling van aanbieders van zorg en welzijn uit onze gemeente zitting.

8.2 Van kadernota tot uitvoering

Deze kadernota beschrijft de visie en de kaders en vormt de kapstok voor al het beleid dat onder maatschappelijke ondersteuning valt. Dit moet vervolgens worden uitgewerkt binnen het huidige en in nieuw beleid op de diverse deelterreinen. De projectgroep Wmo regelt de overdracht van de kadernota naar de lijnorganisatie. Zij coördineert dat de kadernota binnen een half jaar in een uitvoeringsplan is uitgewerkt. De uitvoering van het uitvoeringsplan vindt plaats binnen de lijnorganisatie.

8.3 Sturing op de uitvoering

Het uitvoeringsplan dat hoort bij deze kadernota bestaat uit actieplannen per beleidsprogramma. Het brede terrein van maatschappelijke ondersteuning is op dit moment verdeeld over 14 beleidsprogramma's. Het integrale beleid van de Wmo vraagt echter om een andere ordening van raadsprogramma's. Wij stellen voor het aantal programma's terug te brengen naar de volgende drie:

- 1) preventief beleid/activiteiten en algemene voorzieningen;
- 2) voorzieningen met een onderverdeling in individuele en maatschappelijke voorzieningen;
- 3) werk en inkomen (apart in verband met een andere bekostigings-/afrekeningssystematiek).

Naast deze ordening is programmasturing -sturing op de inhoud van een beleidsprogramma- van belang om de integraliteit en het uitvoeren van de kadernota te waarborgen. Per programma wordt een regisseur (ambtelijk eerst-verantwoordelijke/budgetbeheerder) benoemd. We zullen per beleidsprogramma een trojka (sturend overleg tussen portefeuillehouder, afdelingshoofd en regisseur) instellen en op deze manier sturen op de uitvoering van het beleid. Daarnaast leggen we over het gevoerde inhoudelijk en financiële Wmo-beleid jaarlijks verantwoording af naar de Wmo-adviesraad en de gemeenteraad (horizontale verantwoording).

8.4 Monitoring en evaluatie van effecten

We willen weten of het beleid dat wij hebben ingezet (voldoende) bijdraagt aan het realiseren van onze visie en het behalen van de gestelde beleidsdoelen. Ook zijn we alert op nieuwe ontwikkelingen; zo nodig stellen we onze activiteiten of het beleid bij. Hoe doen we dat?

In deze kadernota hebben we zoveel mogelijk de gewenste effecten en resultaten van het Wmo-beleid omschreven. Deze worden in de actieplannen zo(veel) mogelijk gekwantificeerd. Op basis daarvan kan de monitoring plaatsvinden. Daarvoor hebben we de beschikking over een aantal middelen en instrumenten. Sommige daarvan zijn 'hard' en kwantificeerbaar, maar we zullen zeker ook oog hebben voor minder meetbare signalen of effecten/resultaten en nieuwe ontwikkelingen.

Beschikbare middelen/instrumenten

Middelen/instrumenten die we willen inzetten zijn:

- ▶ het (her)formuleren van prestatie-indicatoren en het rapporteren hierover in onze programmabegroting;
- ▶ rapportages over prestatie-indicatoren, jaarverslagen/trendrapportages en klanttevredenheidsmetingen van diverse instellingen waarmee wij subsidiecontracten hebben gesloten;
- ▶ prestatie-indicatoren van ketenpartners;
- ▶ klanttevredenheidsonderzoeken voor onze eigen individuele Wmo-voorzieningen waarvan de resultaten jaarlijks voor 1 juli worden gepubliceerd;
- ▶ een vergelijking met andere gemeenten via deelname aan de Wmo-benchmark (1x per jaar) en de benchmark Individuele voorzieningen (1x per jaar);
- ▶ een periodieke monitoring van het woonplan (1x per 5 jaar);
- ▶ een leefstijlonderzoek onder jeugd en ouderen (beide groepen apart 1x per 4 jaar);
- ▶ een specifieke enquête aan het gemeentelijk burgerpanel;
- ▶ het (laten) vervullen van de functie van trendwatcher (signaleren van wensen, ontwikkelingen in Tynaarlo en daarbuiten (landelijk, europees)).

Daarnaast verwachten we ook dat de meedenk- en signaleringsfunctie van onze Wmo-adviesraad hier een belangrijke rol in speelt.

Werkwijze

Met behulp van bovenstaande middelen en instrumenten worden per deelterrein gegevens verzameld. Om een evaluatie van het totale, integrale Wmo-beleid te laten plaatsvinden, bundelen en interpreteren we vervolgens alle gegevens op één (nader te benoemen) centraal punt in de gemeentelijke organisatie.

De evaluatie van deze kadernota vindt plaats 4 jaar na vaststelling, voorafgegaan door een tussentijdse evaluatie en mogelijke bijstelling na 2 jaar. De tussenevaluatie zal dus plaatsvinden in het voorjaar 2011, de eindevaluatie in 2013.

9. Financiën

In dit laatste hoofdstuk vindt de financiële vertaalslag plaats van de visie en beleidskaders zoals die beschreven zijn in de voorgaande hoofdstukken. Een groot deel van het huidige gemeentelijk beleid - en dus ook de activiteiten en voorzieningen- past binnen de in deze kadernota geformuleerde visie en kaders en zal ook de komende jaren in stand worden gehouden. Het financieel beslag op de totale Wmo-middelen blijft voor dat gedeelte dus gelijk. Daarnaast zijn er in deze kadernota prioriteiten benoemd voor de jaren 2009 en 2010 en willen we ruimte bieden voor initiatieven vanuit inwoners en organisaties, waarbij we zo nodig ondersteunend of faciliterend willen optreden. Ook hiervoor worden in dit hoofdstuk de financiële ruimte en de benodigde richtlijnen aangegeven.

9.1 Huidig beleid en middelen

De beleidsanalyse Wmo geeft een overzicht hoeveel structureel en tijdelijk geld er binnen de tien verschillende prestatievelden van de Wmo omgaat in de gemeente Tynaarlo. Hieronder treft u het totaaloverzicht (nogmaals) aan.

Totale uitgaven per prestatieveld (2007)

Prestatieveld	Omschrijving	Totale uitgaven
Prestatieveld 1:	bevorderen leefbaarheid en sociale samenhang	€4.465.254,-
Prestatieveld 2:	preventieve ondersteuning van jeugd	€1.015.504,-
Prestatieveld 3:	het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning	--*
Prestatieveld 4:	het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers	€91.000,-
Prestatieveld 5:	bevorderen van deelname aan maatschappelijk verkeer	€7.919.988,-
Prestatieveld 6:	voorzieningen verlenen voor behoud van zelfstandigheid	€4.422.871,-
Prestatieveld 7, 8, 9:	maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingsbeleid	€9.180,-
Prestatieveld 10:	wonen	--*
Totaal		€17.923.797,-

* zit versleuteld in de andere prestatievelden

De totale uitgaven bedragen dus bijna €18 miljoen. In 2007 is bij de overheveling van de hulp bij het huishouden van de AWBZ naar de Wmo een bedrag van €2.678.801,- aan het gemeentefonds toegevoegd.

In bijlage VI is een overzicht opgenomen van de structurele formatie belast met (individuele voorzieningen) Maatschappelijke Ondersteuning voor en na invoering van de Wmo.

9.2 Nieuw beleid

In deze kadernota wordt op verschillende onderdelen nieuw beleid voorgesteld. In deze paragraaf beschrijven we de wijze van financiering van de gestelde prioriteiten voor 2009 en 2010. Daarnaast wordt er een budget van €100.000,- beschikbaar gesteld voor initiatieven vanuit inwoners en organisaties die de visie en kaders van deze nota ondersteunen.

9.2.1 Raming prioriteiten 2009 en 2010

De financiële consequenties van de in deze kadernota gestelde prioriteiten zijn de volgende:

Jaar	Totaal	Incidenteel	Structureel
2009	€ 671.000,-	€105.500,-	€ 565.500,-
2010	€ 646.000,-	€ 80.500,-	€ 565.500,-

Een verder uitgesplitst overzicht treft u aan in bijlage V. In het uitvoeringsplan dat na vaststelling van deze kadernota wordt opgesteld (zie paragraaf 8.2) zullen de prioriteiten en ramingen nader worden uitgewerkt.

9.2.2. Budget 'initiatieven'

Op basis van de Algemene wet bestuursrecht en de subsidieverordening gemeente Tynaarlo wordt subsidie verstrekt voor activiteiten, anders dan het leveren van goederen en diensten, die door de

aanvrager van de subsidie worden verricht. Door het verlenen van deze activiteitensubsidie wordt al een aantal doelen die in deze notitie zijn opgenomen verwezenlijkt.

Het subsidiebudget voor mogelijke initiatieven rondom de Wmo zal een plafond bevatten en de subsidieaanvragen zullen aan een aantal eisen moeten voldoen. Zo moeten de ideeën en initiatieven passen binnen de visie en de kaders van deze kadernota én een daadwerkelijke bijdrage leveren aan de gestelde doelen. De gemeentelijke subsidieverordening en de bijbehorende beleidsregels zijn hierbij bruikbare toetsingsinstrumenten die na vaststelling van deze nota -indien nodig- worden aangepast. In principe is er voor de facilitering van passende ideeën en initiatieven gedurende maximaal 4 jaar in totaal een budget van €100.000,- per jaar structureel beschikbaar. Dit is in het overzicht in bijlage V verwerkt.

9.3 Dekking

2009

De kosten van het nieuwe beleid (prioriteiten en budget voor initiatieven) bedragen:

incidenteel	105.500
structureel	565.500
	-----
totaal 2009	€ 671.000

Voorstel dekking:

Dekking incidentele kosten:

Incidentele dekking 2008 (vgl bijlage V)	25.000
Voorstel incidenteel dekken uit Wmo reserve	80.500

Dekking structurele kosten:

Uit overige structurele budgetten benoemd in bijlage V	268.000
Resteert tlv Wmo-budget:	297.500

2010

De kosten van het nieuwe beleid (prioriteiten en budget voor initiatieven) bedragen:

incidenteel	80.500
structureel	565.500
	-----
totaal 2010	€ 646.000

Dekking incidentele kosten:

Voorstel incidenteel dekkend uit Wmo reserve	80.500
--	--------

Dekking structurele kosten:

Uit overige structurele budgetten benoemd in bijlage V	268.000
Resteert:	297.500

Voor 2010 kunnen we op dit moment niet met voldoende zekerheid ramen hoeveel ruimte er in het Wmo-budget zit. In dat jaar is –naar verwachting- de wetwijziging met betrekking tot hulp bij het huishouden in werking getreden en zal de hulp bij het huishouden opnieuw aanbesteed zijn. Indien het Wmo-budget dan ontoereikend is, zullen we bij de voorjaarsnota 2010 aan de gemeenteraad voorstellen doen voor dekking van de incidentele en structurele kosten van onze speerpunten van beleid.

Toelichting:

Dekking van dit bedrag wordt allereerst gezocht in de verwachte ruimte in het huidige Wmo-budget individuele voorzieningen (programma 28.04). Over de ruimte in dit budget:

In 2007 werd een bedrag van € 397.493 gereserveerd. Voor 2008 is een toevoeging aan de reserve geraamd van € 292.500. Naar verwachting wordt dit overschot gerealiseerd. Daarnaast wordt bij de najaarsnota 2008 voorgesteld dit jaar nog een extra bedrag van € 273.053 (incidentele inkomsten Wmo in de algemene uitkering) toe te voegen aan deze reserve.

In 2009 verwachten we binnen dit budget voor € 297.500 ruimte te hebben voor nieuw beleid. Hierbij gaan we er van uit dat het huidige contract op het gebied van hulp bij het huishouden tot 2010 zal lopen.

Bij het vaststellen van de kadernota voor de eerste fase van het Wmo-project (11 juli 2006) heeft de gemeenteraad besloten het geld dat in programma 28 overbleef te reserveren voor toekomstige tegevallen op het gebied van de individuele voorzieningen en om als dekking te gebruiken voor het nieuwe beleid dat voor de brede invoering van de Wmo nodig is.

Stand van de reserve (nr 522000076) per 1 januari 2008	€ 397.493.
Verwachte reservering 2008	€ 565.553.
Verwachte stand van de reserve per 1 januari 2009	€ 963.046.

We stellen voor om € 80.500 aan incidentele uitgaven in 2009 en 2010 ten laste van deze reserve te brengen.

Bijlagen

- Bijlage I: De 10 prestatievelden van de Wmo
- Bijlage II: Overzicht van leemtes. Knelpunten en aandachtspunten
- Bijlage III: Mogelijke ideeën en initiatieven
- Bijlage IV: ABC-beleid
- Bijlage V: Prioriteiten financieel vertaald

Bijlage I: De 10 prestatievelden van de Wmo

De Wmo onderscheidt negen prestatievelden. Het begrip prestatieveld is gedefinieerd als 'gebieden van maatschappelijke ondersteuning waarop concrete prestaties van gemeenten verwacht worden en waarop inwoners hun lokale bestuur kunnen aanspreken'.¹ De gemeente Tynaarlo heeft ervoor gekozen een (tiende) prestatieveld 'wonen' toe te voegen, omdat er een directe link is van zowel 'wonen - zorg - welzijn' als 'duurzaamheid en vergrijzing' met de Wmo en in geen van de andere prestatievelden het wonen expliciet aan de orde komt.

Prestatieveld 1: Het bevorderen van leefbaarheid en sociale samenhang

De volledige omschrijving is *bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten*. Dit prestatieveld is ruim en breed geformuleerd. De gemeente heeft hier dan ook een grote vrijheid om lokaal invulling te geven en prioriteiten te stellen. Aantrekkelijke plekken waar allerlei inwoners elkaar kunnen ontmoeten kunnen bijvoorbeeld zijn: een wijkcentrum waar verschillende zorg- en welzijnsfuncties worden gecombineerd of sport. Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid raakt ook andere sectoren als wonen, ruimtelijke ordening, integratiebeleid, veiligheid en economie.

Prestatieveld 2: Preventieve ondersteuning van jeugd

De volledige omschrijving is *'op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden'*.

Dit prestatieveld heeft betrekking op de in een gemeente wonende jeugdigen – en in voorkomende gevallen hun ouders – bij wie sprake is van een verhoogd risico, maar voor wie zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is dan wel voorkomen kan worden. Een verhoogd risico is bijvoorbeeld een ontwikkelingsachterstand of uitval zoals schooluitval of criminaliteit. Dit beleidsterrein geldt als aanvulling op andere wetgeving, zoals de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheidszorg (WCPV), de Leerplichtwet en vastgelegde taken. Op lokaal niveau moeten de volgende functies van het preventief jeugdbeleid in ieder geval aanwezig zijn: informatie en advies, signaleren van problemen, toegang en toeleiding tot het hulpaanbod, licht-pedagogische hulp en coördinatie van zorg.

Prestatieveld 3: Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning

Met 'geven van informatie en advies' wordt bedoeld op *activiteiten die de inwoner de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning*. Dit prestatieveld kan zowel een algemene als een individuele component hebben. Het kan hierbij zowel gaan om algemene voorzieningen zoals (voldoende) informatiepunten, als om meer specifieke voorzieningen zoals een individueel advies, of hulp bij de verheldering bij de zorgvraag. Het gaat hierbij om de 'één loket gedachte': een inwoner dient zich in principe niet vaker dan één keer tot de gemeente behoeven te wenden om over het gehele scala van voorzieningen de nodige informatie te verkrijgen.

Onder 'cliëntondersteuning' wordt verstaan de ondersteuning van een cliënt bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. Cliëntondersteuning gaat een stap verder dan informatie en advies en richt zich op mensen die voor een vraag of een situatie staan die zodanig complex is dat de betreffende persoon het zelf en met zijn omgeving niet op kan lossen. Cliëntondersteuning heeft tot doel de regie van de cliënt (en zijn omgeving) te versterken, om zo de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen. Het kan informatie en advies omvatten, maar vooral ook uitgebreide vraagverheldering en kortdurende ondersteuning bij keuzes op diverse levensterreinen.

Prestatieveld 4: Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

Onder mantelzorg verstaan we de zorg die mensen bieden aan een naaste; deze zorg wordt vrijwillig (al kunnen de omstandigheden zodanig zijn dat de mate van vrijwilligheid beperkt is) en niet vanuit een bepaald georganiseerd verband geboden door mensen die al voor het ontstaan van de zorgvraag een bepaalde sociale relatie met elkaar hadden. Mantelzorg neemt in de Nederlandse gezondheidszorg een belangrijke plaats in. Ongeveer 75% van de zorg die aan mensen thuis wordt geboden komt voor rekening van mantelzorgers. Zonder mantelzorgers is het zorgsysteem in ons land failliet.

Vrijwilligers, actief in clubs, organisaties en verenigingen, vormen het sociale cement van de samenleving. Zonder dit cement wordt de samenleving schraal en veel minder leefbaar. Kenmerken van vrijwil-

¹ Notitie *Samenwerken aan de Boxtelse samenleving*, 2006

ligerswerk zijn dat het niet betaald wordt en dat het niet verplicht is. Daarnaast moet vrijwilligerswerk worden verricht buiten het verband van familie en vrienden en wordt het georganiseerd door een organisatie.

Prestatieveld 5: Bevorderen van deelname aan het maatschappelijke verkeer

Bij participatie gaat het om de mogelijkheden tot deelname aan alle aspecten van de samenleving. Dit geldt voor iedereen en daarmee ook voor mensen met lichamelijke beperkingen, lichte verstandelijke beperkingen en gedragsproblemen en ouderen, gehandicapten, chronisch zieken en (ex)-psychiatrische patiënten.

Prestatieveld 6: Het verlenen van voorzieningen voor het behoud van zelfstandigheid

Dit prestatieveld richt zich op mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Het gaat bij dit prestatieveld niet om collectieve voorzieningen maar om voorzieningen die aan de behoefte van het individu zijn aangepast.

Prestatieveld 7: Maatschappelijke opvang waaronder vrouwenopvang

Maatschappelijke opvang omvat activiteiten bestaande uit het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die, door een of meerdere problemen, al dan niet gedwongen worden de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Onder vrouwenopvang wordt begrepen het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan vrouwen die, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten in verband met problemen van relationele aard of geweld. Onder dit prestatieveld valt ook het beleid ter bestrijding van huiselijk geweld.

Prestatieveld 8: Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)

Onder het bieden van openbare geestelijke gezondheidszorg wordt nagenoeg hetzelfde verstaan als hetgeen in de Wet collectieve preventie volksgezondheid hieronder wordt verstaan. Te weten: het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg. Het bieden van psychosociale hulp bij rampen wordt niet in de Wmo ondergebracht. Dit desbetreffende deelgebied is daarom expliciet uitgezonderd van het begrip openbare geestelijke gezondheidszorg in de Wmo.

Prestatieveld 9: Ambulante verslavingszorg

Ambulante verslavingszorg doelt op activiteiten bestaande uit ambulante hulpverlening, gericht op verslavingsproblemen, inclusief activiteiten in het kader van overlastbestrijding van overlast door verslaving.

Prestatieveld 10: Wonen

De beschrijving van dit prestatieveld is *het ondersteunen van blijvende integratie in de samenleving van ouderen en mensen met een beperking, een gemengde woonbuurt en levensloopbestendig bouwen*. Wonen is in de Wmo niet als specifiek prestatieveld opgenomen. Het beleidsveld maakt in het kader van de Wet deel uit van het eerste prestatieveld Leefbaarheid en sociale samenhang.

De gemeente heeft zijn ambities en visie op de ontwikkeling van het wonen vastgelegd in het Woonplan. Zowel 'wonen – zorg – welzijn' als 'duurzaamheid en vergrijzing' zijn thema's waar een directe link naar de Wmo bestaat. Om deze reden is er aanleiding voor Tynaarlo 'Wonen' als tiende prestatieveld te benoemen.

Blijvende integratie van ouderen en mensen met een beperking in de samenleving, **een sociale en evenwichtige wijkopbouw, waar ruimte is voor verschillende doelgroepen** en levensloopbestendig bouwen vormen het fundament van het Woonplan. De corporaties spelen een cruciale rol in de vorming van het woningbestand en de huisvesting van bijzondere doelgroepen.

Bijlage II: Overzicht van leemtes, knelpunten en aandachtspunten

In de beleidsanalyse Wmo 2007 hebben we leemtes en knelpunten benoemd. Op 2 juli 2007 bespraken we de analyse met inwoners en organisaties die actief zijn in onze gemeente. Zij droegen aandachtspunten aan en deden suggesties. In onderstaand overzicht ziet u waar wij deze punten in de kadernota hebben verwerkt.

Wmo-loket

Aandachtspunt	Verwerkt in
Bekendheid Wmo-loket en aanwezige voorzieningen, activiteiten en organisaties verbeteren.	Hoofdstuk 7
Het loket uitbreiden naar de volle breedte van de Wmo, linken met Jeugd•tynaarlo en OGGZ-meldpunt.	Hoofdstuk 6
Regie nemen in cliëntondersteuning vanuit het Loket, samenwerking/ afstemming door organisaties die actief zijn in cliëntondersteuning.	Hoofdstuk 6
Procedures en papierwinkel bij aanvragen eenvoudiger.	Hoofdstuk 4
Individuele voorzieningen meer op maat.	Hoofdstuk 4
Goede voorlichting over de administratieve belasting die een PGB met zich meebrengt.	Hoofdstuk 5
Voorkomen dat mensen 2x dezelfde vraag moeten stellen.	Hoofdstuk 6

Accommodaties

Aandachtspunt	Verwerkt in
Het gebruik van accommodaties door meer verschillende groepen bevorderen.	Hoofdstuk 5
Schoolgebouwen zijn niet voldoende aangepast aan de eisen van deze tijd.	Hoofdstuk 5

Jongeren

Aandachtspunt	Verwerkt in
Aandacht voor jongeren die buiten de boot dreigen te vallen (ze kunnen niet meedoen door thuissituatie, zijn vaak geïsoleerd in het contact met volwassenen).	Hoofdstuk 4
Betere signalering van problemen bij opgroeien en opvoeden van jeugd; met name bij ontsporende jongeren.	Hoofdstuk 4
Een integrale aanpak van ontsporende jongeren.	Hoofdstuk 4 en 6
Leerplicht: zorg en preventie blijven onderbelicht door de wettelijke verplichting tot handhaving.	Hoofdstuk 4
Meer aandacht in het jeugdbeleid voor preventie, zorg en veiligheid.	Hoofdstuk 4
Sluitende zorgstructuren en ketensamenwerking verbeteren.	Hoofdstuk 6
Moeilijke functionerende jongeren moeten ook na de schoolplicht in de peiling worden gehouden en geholpen.	Hoofdstuk 4
Zorgen voor werk voor jongeren.	Hoofdstuk 4
Centra Jeugd en Gezin vormgeven bij voorkeur zowel in diverse kernen als centraal.	Hoofdstuk 4

Ketensamenwerking

Aandachtspunt	Verwerkt in
Partijen kunnen beter samenwerken, elkaar aanvullen en afstemmen; versnippering en dubbelingen moeten worden tegengegaan.	Hoofdstuk 6
Voor het uitvoeren van taken die vroeger door de overheid of non-profitorganisaties werden gedaan, wordt steeds meer vertrouwd op marktpartij-	Hoofdstuk 6

en. Willen en kunnen concurrerende partijen wel integraal samenwerken?	
Verbeteren ketenzorg voor overlastgevendende zorgmijders via casemanagement.	Hoofdstuk 6
Aandacht voor goede overdracht en signalering (bv bij CIZ en brede scholen).	Hoofdstuk 4 en 6
Denken vanuit de mens in plaats vanuit organisaties.	Hoofdstuk 2 en 6
Het belang van SAMSAM.	Hoofdstuk 3 en 6 uitwerkingsplan

Ouderen/zorg

Aandachtspunt	Verwerkt in
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het aantal ouderen neemt de komende jaren sneller toe dan het aantal inwoners; ▪ binnen de groep ouderen is het met name de groep 75⁺ die qua aantal toeneemt; ▪ Tynaarlo heeft in vergelijking met de andere Drentse gemeenten veel 65⁺-ers; ▪ een risico is dat de middelen incidenteel zijn (in ieder geval bij het sociaal-cultureel werk). 	Hoofdstuk 5
Betere openbare vervoersmogelijkheden.	Hoofdstuk 3 en 5
Ouderen vrezen te weinig huishoudelijke hulp in de toekomst, waardoor zelfstandig blijven wonen moeilijker zou kunnen worden.	Hoofdstuk 5
Bemoediging leveren bij zorgmijders; het opsporen en bereiken van de doelgroep.	Hoofdstuk 5
Belemmeringen om 'mee te doen' zoveel mogelijk wegnemen	Hoofdstuk 5

Kleine kernen

Aandachtspunt	Verwerkt in
Plattelandsbeleid verder ontwikkelen.	Hoofdstuk 3
Meer bouwen in de kleine kernen (want zorgt voor een betaalbaar en uitgebreider voorzieningenaanbod).	Gedeeltelijk verwerkt in hoofdstuk 3
Als voorzieningen in de kleine kernen worden behouden, is er meer ruimte voor noaberschap/hulp/vrijwilligers.	Hoofdstuk 3

Sport

Aandachtspunt	Verwerkt in
Behoud de huidige voorzieningen.	Hoofdstuk 5
Sport is 'meedoen'; zorg voor een lage drempel zodat kinderen ook mee kunnen doen.	Hoofdstuk 4 en 5
Meer aandacht voor sport voor kwetsbare groepen; doelgroepen beter in beeld krijgen.	Hoofdstuk 4 en 5

Vrijwilligerswerk/mantelzorg

Aandachtspunt	Verwerkt in
Werk aan behoud van vrijwilligers, want: <ul style="list-style-type: none"> ▪ het aantal vrijwilligers loopt terug; ▪ vergrijzing van het vrijwilligersbestand; ▪ behoefte aan meer flexibiliteit in vrijwilligerswerk, behoefte aan ondersteuning; ▪ onbekendheid met fiscale regelingen. 	Deels verwerkt in hoofdstuk 4; gedane suggesties verwerkt in bijlage 4
Stimuleren gebruik vrijwilligersvacaturebank, middels meer informatie/promotie.	Hoofdstuk 3
Aandacht voor overbelasting van mantelzorgers. Want: beroep op mantelzorgers groeit, terwijl de beschikbaarheid minder wordt.	Hoofdstuk 3

Het ontbreken aan inzicht in de behoeften van mantelzorgers.	Hoofdstuk 3
Bekendheid van respijtzorg verbeteren.	Hoofdstuk 3
Mantelzorg: kinderopvang voor mantelzorgers mogelijk?	Hoofdstuk 3

Wonen

Aandachtspunt	Verwerkt in
Gemengde wijken (o.a. in leeftijd).	Hoofdstuk 3
Tegenwicht vergrijzing: zorg voor huisvesting voor starters en jonge gezinnen. Bijvoorbeeld door: Woonzorgboulevard met 4 generaties en verschillende soorten huishoudens.	Hoofdstuk 4
Betaalbare woningen in de buurt van voorzieningen (o.a. door sociale woningbouw).	Woonplan 2006
Meer bouwen voor ouderen om vergrijzing op te vangen.	Hoofdstuk 5
Meer integraal en beter doordacht beleid voor aangepaste en aanpasbaar gebouwde woningen.	Hoofdstuk 4
Langer thuis blijven wonen ouderen bevorderen, bv door aanpassen woningen voordat er een gebrek is, preventieve indicatie.	Hoofdstuk 3 en 4

Rol gemeente

Aandachtspunt	Verwerkt in
Evalueer dit project kritisch en eerlijk.	Hoofdstuk 8
Houd ruimte voor eigen initiatief van bewoners.	Hoofdstuk 2

Bijlage III: Mogelijke ideeën en initiatieven

Hieronder staat een verzameling van ideeën en mogelijke initiatieven ter uitvoering van deze notitie. Het zijn ideeën om de richting van denken te illustreren en om al onze partners in het veld (organisaties, verenigingen, inwoners, dorpen) te prikkelen tot het nemen van initiatieven. Let op: deze lijst met suggesties is niet eindig; er kunnen dus ook nog vele andere initiatieven zijn die hieronder (nog) niet genoemd staan! Per initiatief zal bekeken worden of het haalbaar is, draagvlak geniet, wie dat het beste vorm kan geven en ook of deze met of zonder gemeentelijke ondersteuning tot uitvoering kan komen.

Hoofdstuk 3: Leefbaarheid, sociale samenhang en meedoen

- ★ Ontmoetingsplekken voor iedereen in de bibliotheek, bankjes in de openbare ruimte (met name in dorpskernen op kruispunten etc.), 'leven op straat'.
- ★ Haal de gemeenschap op de terreinen van de zorginstellingen.
- ★ Bestrijding van eenzaamheid door intensivering telefooncirkels, bezoekservicé, een signaleringspunt voor eenzaamheid, bijvoorbeeld ondergebracht bij het Loket 'Wonen, Welzijn, Zorg'; andere ICT-oplossingen.
- ★ Inzetten van 'lokale voelsprietten' en goed opgeleide vrijwilligers -zowel preventief als curatief- die andere vrijwilligers of professionele hulp kunnen inschakelen al naar gelang de noodzaak. Faciliteren via opleiding en intervisie/ ondersteuning.
- ★ Inzetten van budget voor plattelandsbeleid om de sociale cohesie te bevorderen, bijvoorbeeld voor dorpsommetjes en ondersteuning van dorpsinitiatieven in de wijk door het inschakelen van wijkbewoners voor hulp en ondersteuning aan mensen die dat nodig hebben.
- ★ Wijk- of dorpschouw.
- ★ Veilige speelvoorzieningen die bijdragen aan de leefbaarheid.
- ★ De positie van de wijkagent versterken.
- ★ De verschillende meldpunten op elkaar afstemmen en via één loket makkelijker vindbaar maken (PR).
- ★ Voorlichting, advies en deskundigheidsbevordering, administratieve ondersteuning van vrijwilligersorganisaties.
- ★ Een buddyproject voor (eenzame) ouderen opzetten.
- ★ Busvervoer (gereden door vrijwilligers of mensen in reïntegratietraject).
- ★ Het versterken van een klussendienst of boodschappendienst via de vrijwilligersvacature bank.
- ★ Een participatiesubsidie voor besturen van vrijwilligersorganisaties.
- ★ Oplossingen voor het tekort aan vrijwilligers:
  - maatjesproject: het koppelen van een vrijwilliger aan een oudere;
  - laat de verschillende doelgroepen uit de WMO-analyse met elkaar kennismaken en iets voor elkaar betekenen;
  - de ISD begeleidt een deel van de klanten naar vrijwilligerswerk;
  - sociale dienstplicht;
  - bedrijven moedigen werknemers aan vrijwilligerswerk te gaan verrichten;
  - vernieuwde opvatting over vrijwilligerswerk: breng mensen in contact met korte klussen.
- ★ Vrijwilligerswerk bevorderen door:
  - een samenwerkingsverband oprichten voor de zware, onaantrekkelijke bestuurstaken;
  - eenvoudiger regelingen (bijvoorbeeld brandweervergunning, WOZ-belasting);
  - ondersteuning in onderhoud van gebouwen van diverse organisaties;
  - het werven van vrijwilligers met geld en tijd faciliteren (bijvoorbeeld op de gemeentepagina);
  - een collectieve verzekering voor vrijwilligers.
- ★ Het stimuleren van het gebruik van de vrijwilligersvacaturebank (zowel aan vraag- als aan aanbodzijde), bijvoorbeeld middels meer informatie/promotie.

Hoofdstuk 4: Preventief beleid: kansen tot ontplooiing

Algemeen:

- ★ Buurtacademie: het verzorgen van cursussen voor volwassenen vanuit de wens van de inwoners/buurt zelf.
- ★ Het betrekken van huisartsen bij preventieve netwerken.

Voor jongeren:

- ★ Het opzetten van een overlegstructuur 12⁻ (net als het al bestaande Netwerk 12⁺) binnen het op te zetten Centrum voor Jeugd en Gezin en hier samen kijken welke zorg de jongere minimaal nodig heeft om zich optimaal te ontwikkelen.
- ★ Een centrum voor jeugd en gezin (CJG). Dit CJG opnemen in het Loket 'Wonen, Welzijn, Zorg', aangevuld met contactpunten op locaties elders.
- ★ Alle jongeren tot 23 jaar moeten in beeld zijn (vinden en bereiken).
- ★ Naast handhaving van leerplicht meer aandacht voor zorg en preventie.
- ★ Jongeren die moeilijk functioneren ook na de schoolplicht in de peiling houden en helpen (er zijn ca. 85 gevallen bij (alleen al) de sociale dienst bekend).
- ★ Een leer-werkplicht voor jongeren tot 27 jaar.
- ★ Op elke basisschool een vakleerkracht bewegingsonderwijs.
- ★ Maatschappelijke stageplekken voor scholieren met behulp van vrijwilligersvacaturebank en stageplekken voor alle opleidingsniveaus binnen de gemeentelijke organisatie.
- ★ Een informatiesite voor jongeren.
- ★ Een vraag- en aanbodsite voor ouderen.
- ★ Het gebruik van moderne media voor en door jongeren, **bijvoorbeeld een digitale jeugdraad.**

Voor ouderen:

- ★ Bredere hulp aanbieden dan alleen huishoudelijke verzorging.
- ★ Initiatieven ondersteunen die ouderen stimuleren het huis uit te gaan en/of lichamelijk actief te zijn.
- ★ Kansrijk thuis in eigen huis.
- ★ WhoZnext senioren.
- ★ Bewegen op recept.

Voor kwetsbare groepen:

- ★ Het instellen van een participatiebeurs of persoonsgebonden welzijnsbudget (in plaats van een meedoenpremie) die *hulpverleners* -op onbureaucratische wijze- kunnen inzetten om hun cliënten te stimuleren tot meedoen/maatschappelijke activiteiten (bv. voor aanschaf van sportschoenen).
- ★ Het mogelijk maken mensen met schulden sneller onder bewind/curatele te laten plaatsen en hen tijdens het schuldsaneringstraject gratis laten sporten.
- ★ Het opzetten van een soort bonussysteem: 'probleemgevallen' (bijvoorbeeld mensen die door bijstandsfraude in de schuldsanering zitten) verplichten tot opleiding en werk en hen als beloning daarvoor (een deel van) de schuld kwijtschelden.

Hoofdstuk 5: Voorzieningen

- ★ Plattelandsbeleid vormgeven om in te spelen op lokale initiatieven en aansluiting te zoeken bij andere geldstromen.
- ★ Nieuwe beheer- en exploitatievormen van (niet-commerciële) voorzieningen verkennen, bijvoorbeeld buurtwinkels in kleine kernen.
- ★ Afspraken met winkeliers voor bezorgen van boodschappen (te bestellen via internet?).
- ★ Afspraken met verzorgingshuizen en ouderencomplexen voor het leveren van rolstoelen en scootmobiels waarvan alle bewoners gebruik kunnen maken.
- ★ Stimuleringssubsidies voor sportactiviteiten voor mensen met een handicap.
- ★ Een intergemeentelijke commissie aangepaste huisvesting om inzicht te krijgen in een regionaal bestand van aangepaste en aanpasbaar gebouwde woningen.
- ★ Een woonzorgboulevard voor 4 generaties en verschillende soorten huishoudens.

Hoofdstuk 6: Ketensamenwerking

- ★ Het faciliteren van samenwerking met/tussen partners.
- ★ Het monitoren van de cliëntenstroom.
- ★ Het vergroten van de bekendheid bij de organisaties met activiteiten/diensten van andere organisaties die actief zijn in de gemeente.
- ★ (vroegtijdige) Signalering bij OGGZ- en schuldenproblematiek.
- ★ Ketensamenwerking versterken tussen aanbieders van zorg, welzijn en werktoeleiding/begeleiding naar dagbesteding, vrijwilligerswerk, begeleid werken of een reguliere baan.
- ★ Eén loket waar alles wordt geregeld voor diegene die werk zoekt en/of een uitkering nodig heeft.
- ★ Het promoten van huisbezoeken.

Hoofdstuk 7: Communicatie over 'Kansrijk leven!'

- ★ Het omvormen van het Wmo-platform naar een integraal adviesorgaan voor maatschappelijk beleid en ontwikkelingen (Wmo-adviesraad).
  - ★ Film.
  - ★ Media gericht inzetten, passend bij de doelgroep (uitwerking in communicatieplan). Informatie op maat, bijvoorbeeld door gebruik te maken van dorpsbladen en –sites.
  - ★ Internet.
  - ★ Excursies.
  - ★ Interactieve informatiezuilen, bijvoorbeeld in bibliotheek.
  - ★ Advertenties in de openbare ruimte (bushokjes, driehoeksborden, informatieborden etc.).
  - ★ Jongeren bereiken via de school door middel van berichten op website-roosters, afwezigheidsborden van docenten of het schoolinformatiebord.
-

Bijlage IV: ABC-beleid

HUIDIG BELEID M.B.T. ACCOMMODATIES

Subsidieregels Welzijn

De gemeente Tynaarlo wil door middel van subsidiering van activiteiten een gunstig woon- en leefklimaat bevorderen. Zij wil deze doelstelling bereiken door het stimuleren van particulier initiatief en vrijwillige inzet; het bevorderen/in stand houden van een hechte verenigingsstructuur en het beïnvloeden van de vormgeving van de samenleving op een voorwaardenscheppende manier.

Het subsidiebeleid kan tevens (met een zekere mate van flexibiliteit) ingezet worden om:

- voorzieningen die in principe voor alle inwoners belangrijk zijn, toegankelijk te maken voor mensen die de betreffende voorziening zonder subsidie niet zouden kunnen gebruiken;
- voorzieningen van de grond te krijgen die zonder subsidie niet zouden ontstaan;
- het gewenste kwaliteitsniveau te bereiken;

Gestreefd wordt naar een evenwichtige verdeling van de voorzieningen over het gehele grondgebied van de gemeente Tynaarlo (minimaal in de 3 hoofdkernen).

Beleid t.a.v. sportaccommodaties

De gemeentelijke verantwoordelijkheid m.b.t. sportaccommodaties is afhankelijk van het sociaal rendement van een accommodatie. De gemeente heeft een verantwoordelijkheid voor sportaccommodaties indien de accommodatie voor een zo breed mogelijke groep inwoners van de gemeente Tynaarlo beschikbaar is; de betreffende sport zonder grote financiële offers beoefend kan worden en een overheidsbijdrage perse noodzakelijk is om de betreffende accommodatie te stichten.

De accommodaties worden ondergebracht in drie categorieën:

- Categorie A: 1) accommodaties die voor algemeen gebruik zijn en volledig door de gemeente gesticht worden;
- 2) accommodaties die specifiek voor één vereniging of voor een cluster van verenigingen zijn en waarbij de gemeente maximaal 2/3 deel bijdraagt in de kosten;
- Categorie B: accommodaties die niet door de gemeente gesticht worden, maar waarbij de gemeente wel maximaal 1/3 deel bijdraagt in de kosten;
- Categorie C: accommodaties waarbij de gemeente geen verantwoordelijkheid heeft.

Categorie A

Onder andere: grassportvelden voor voetbal, hockey en korfbal, kleedaccommodaties bij sportvelden, kunstgrasvelden (wedstrijd/training) voor korfbal en hockey, sporthallen en gymzalen voor algemeen gebruik en zwemaccommodaties.

Categorie B

Specifieke binnensportaccommodaties voor bijvoorbeeld tafeltennis, biljarten, verdedigingsport, handboogsport, schietsport, denksport en eigen wedstrijd-/trainingsruimte van andere binnensportverenigingen. Deze sporten kunnen veelal worden ondergebracht bij bestaande basisvoorzieningen, genoemd bij categorie A. Het is niet noodzakelijk dat de gemeente specifieke voorzieningen voor deze sporten sticht. Bovendien is de schaalgrootte van de verenigingen binnen de genoemde takken van sport meestal klein.

Categorie C

Onder andere: maneges, bowling- en kegelbanen, fitnesscentra en sportscholen, squashbanen, tennisvelden, golfbanen en midgetgolfbanen. Voor deze accommodaties heeft de gemeente geen verantwoordelijkheid. De gemeente draagt niet bij aan de investeringskosten van deze accommodaties.

Beleid t.a.v. dorpshuizen en wijkcentra

De gemeentelijke verantwoordelijkheid t.a.v. dorpshuizen en wijkcentra is, net als bij het sportaccommodatiebeleid, afhankelijk van het sociaal rendement. Bij de bepaling van de hoogte van de gemeentelijke bijdrage in de stichtings-, uitbreidings- of renovatiekosten is eveneens aangehaakt bij het bestaande sportaccommodatiebeleid. Op basis van deze indeling in A-, B- en C- categorieën vallen dorpshuizen en wijkcentra onder categorie A2 en draagt de gemeente maximaal 2/3 deel bij van de stichtings-, uitbreidings- of renovatiekosten. De gemeente draagt niet bij in de (meest noodzakelijke)

---

inrichtingskosten. De gemeente voert niet noodzakelijk het beheer over de door haar gestichte accommodaties.

Spreiding

Normen met betrekking tot de spreiding van dorpshuizen zijn:

- 1) de bezetting van het wijkcentrum of dorpshuis;
- 2) het aantal inwoners dat gericht kan zijn op het wijkcentrum of dorpshuis/ het aandeel daarvan dat lid is van het beherende wijkcentrum- of dorpshuisbestuur;
- 3) de geografische afstand tussen wijkcentra of dorpshuizen onderling.

Bezettingsgraad wijkcentra en dorpshuizen

Wijkcentra- en dorpshuizen kunnen -uitgaande van openstelling van 30 uur door de week en 10 uur 's weekend gedurende 40 weken- gemiddeld 1.600 uur per jaar open zijn (=normbezetting). De volgende kritische grenzen worden hierbij gehanteerd:

- in de grotere kernen Vries, Eelde en Zuidlaren: 2/3 deel van de normbezetting;
- in de kleinere dorpen: 1/3 deel van de normbezetting.

Bereik en aandeel

Voor de dorpshuizen zijn criteria dat: het dorpshuis een functie moet hebben voor minimaal 300 inwoners; toegankelijk is voor iedereen en het streven dat minimaal 50% van de inwoners (contributieverschuldigd) lid van de beherende stichting/ vereniging. Voor de wijkcentra in de grotere kernen Eelde, Vries en Zuidlaren zijn criteria dat: het wijkcentrum een functie moet hebben voor minimaal 2.000 inwoners; toegankelijk is voor iedereen en het streven dat minimaal 25% van de inwoners (contributieverschuldigd) lid is van de beherende stichting/ vereniging.

Geografisch

In de kleinere dorpen geldt voor de stichting van een nieuw dorpshuis: één dorpshuis of als dorpshuis dienstdoende voorziening per dorp. In de grotere kernen Eelde, Vries en Zuidlaren geldt voor de stichting van nieuwe wijkcentra: één wijkcentrum of als wijkcentrum dienstdoende voorziening per wijk (minimaal 2.000 inwoners).

Exploitatie

In principe komen exploitatiekosten van gebouwen niet voor subsidie in aanmerking. De gemeente subsidieert geen exploitatietekorten, maar veel eerder activiteiten en producten.

Beleid t.a.v. multifunctionele centra

Ter versterking van de sociale integratie en de leefbaarheid kent de gemeente veel waarde toe aan de ontmoetingsfunctie in dorpen en wijken. De drie hoofdkernen beschikken elk over een multifunctioneel (ontmoetings)centrum. Voor de multifunctionele centra in de hoofdkernen stelt de gemeente zich verantwoordelijk, met inbegrip van de exploitatie. De diverse functies die de drie centra vervullen en het relatief grote verzorgingsbereik rechtvaardigen deze keuze.

Beleid t.a.v. welzijnsaccommodaties

De gemeente draagt mede de zorg voor een gevarieerd aanbod van welzijnsvoorzieningen. De gemeentelijke rol daarbij varieert van volledig verantwoordelijk voor de stichting en bekostiging van accommodaties tot intermediair.

De gemeentelijke rol bij de stichting en bekostiging van accommodaties verschilt per activiteit en kan als volgt worden ingedeeld:

- A) de gemeente is verantwoordelijk en draagt bij tot 100% van de accommodatiekosten (voorbeelden: basisonderwijs; peuterspeelzaalwerk; bibliotheekwerk, maatschappelijk werk; ICO/muziekonderwijs);
- B) verenigingen/instellingen zijn verantwoordelijk; de gemeente draagt bij tot maximaal 2/3 deel van de accommodatiekosten (voorbeelden: repetitie- en opslagruimte dans, toneel en muziek*; lokaal radio station*; scouting; buurt- en wijkcentra);
- C) verenigingen/ instellingen zijn verantwoordelijk en kunnen kostendekkend participeren in gemeentelijke plannen (voorbeelden: expositieruimte*; werk historische vereniging*; kinderopvang; speel- o-theek*; cursuswerk*; inbrengwinkel*; wereldwinkel*; kledingverhuur*; Thuiszorg; huisartsenpost).

* De gemeente heeft hierover nog geen formeel besluit genomen, maar de gedachte gaat uit naar indeling in desbetreffende categorie! Formele besluitvorming wordt afhankelijk gesteld van de nog op te stellen Cultuurnota en het te ontwikkelen Integraal Accommodatiebeleid

Beleid t.a.v. wijkschool

De wijkschool is “een school met diverse voorzieningen die als middelpunt in de wijk een centrale functie vervult voor zowel de leerlingen, als ook de ouders en andere wijkbewoners op het gebied van onderwijs, welzijn en zorg”. De ontwikkeling van één of meerdere wijkscholen in de gemeente Tynaarlo moet alléén gestimuleerd worden wanneer deze een duidelijke meerwaarde kan bieden ten opzichte van de huidige situatie. Uitgangspunt is dat er door goede samenwerking en afstemming (ontwikkelings)kansen en (ontwikkelings)mogelijkheden geboden worden.

Huisvestingsproblemen en het gezamenlijk gebruik van accommodaties zijn in de gemeente Tynaarlo een goede, praktische aanleiding om één of meerdere wijkscholen te gaan ontwikkelen. Echter, goede huisvesting is tevens een voorwaarde om inhoudelijke kwaliteit te kunnen bieden. Door als gemeente te investeren in gezamenlijke huisvesting en daarbij inhoudelijke samenwerking tussen de school en diverse instellingen te initiëren en stimuleren, zal de wijkschool zowel een fysieke, als een inhoudelijke meerwaarde kunnen bieden aan alle betrokkenen. Voor kinderen, ouders, verzorgers en wijkbewoners betekent dit dat er in de wijk een breed aanbod van kwalitatief goede activiteiten en voorzieningen geboden kan worden. Let wel, de wijkschool is bij dit alles niet een nieuw gebouw of een nieuw onderwijsconcept, maar als middelpunt in de wijk een ‘bindingsmiddel’ of katalysator om de diverse gemeentelijke beleidsdoelstellingen ten uitvoer te brengen.

In de gemeente Tynaarlo doen zich op dit moment diverse problemen en knelpunten voor op het gebied van onderwijs- en welzijnshuisvesting. De wijkschool is een werkwijze die een waardevolle aanleiding of aanvulling kan vormen bij het zoeken van oplossingen voor de diverse huisvestingsproblemen. Omdat het onderhouden en realiseren van goede huisvesting veel kosten met zich meebrengt en er met uitzondering van de wijk Ter Borch in de gemeente Tynaarlo verder vrijwel geen plannen voor nieuwbouw zijn, moeten in eerste instantie de mogelijkheden van de beschikbare voorzieningen meer optimaal worden benut. Bij nieuwbouw vormen de uitgangspunten van de wijkschool de leidraad bij de ontwikkeling van de bouwplannen.

Voorgesteld is om de eventuele ontwikkeling en realisatie (niet alleen qua planning en fasering, maar ook qua in te zetten middelen, organisatie en tijdsinvestering) van de wijkschool in de gemeente Tynaarlo nauw te laten aansluiten bij de uitvoering van het project ‘Integraal accommodatiebeleid’.

Bijlage V: Prioriteiten financieel vertaald

Hieronder ramen we de financiële consequenties van de gestelde prioriteiten voor 2009 en 2010. In het uitvoeringsplan dat we na vaststelling van deze nota opstellen worden deze prioriteiten nader uitgewerkt.

Prioriteit	Incid. (I)* of struct. (S)	Bedrag op jaarbasis	Dekking
Het uitvoeren van de in 2008 vastgestelde notitie plattelandsbeleid door het aanstellen van een contactpersoon en het organiseren van dorpschouwen in alle dorpen.	S	€17.000,-	Wmo budget (voor 2009-2011)
Verbindingen tussen fietsroutes en een fietsrouteplanner voor heel Drenthe.	I (2008)	€25.000,-	Recreatieschap Drenthe (4.18.01.20)
Het bevorderen van bewustwording van inwoners ten aanzien van veiligheid in huis en het langer zelfstandig kunnen wonen en maatregelen te nemen die daaraan kunnen bijdragen.	I	€10.000,-	Naast provinciale bijdrage in natura, ten laste van Wmo-budget.
De herstructurering van de bestaande woningvoorraad in de wijk Nieuwe Akkers.	I	P.M.	Opgenomen in planvorming herstructurering Nieuwe Akkers.
Het ontwikkelen van bouwplannen die voldoen aan evenwichtige sociale wijkopbouw.	S	P.M.	Geen extra kosten; opnemen als component in ontwikkeling van plannen.
Het realiseren van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).	S	€75.000,-	Brede Doeluitkering
Een goede afstemming en overdracht tussen kinderopvang, peuterspeelzalen en voor- en vroegschoolse educatie (basis-school).	I (pilot)	€7.500,-	Brede Doeluitkering
Het verstevigen van de zorgstructuur rondom jeugd 12 ⁺ (zie ook hoofdstuk 6: Ketsamenwerking).	S	€12.500,-	Wmo-budget
Het stimuleren van dagarrangementen en inhoudelijke samenwerking op scholen/multifunctionele accommodaties (mfa's) kinderen ontplooiingsmogelijkheden bieden én ouders gelegenheid bieden werk en kinderen/opvang te combineren ('7-7 beleid');	S	€40.000,-	Wmo-budget
Het uitvoeren van de IAB-plannen voor Zeijen (gereed 2011), Grootte Veen (gereed 2012) en Vries (gereed 2012)	S (vnl. kapi- taallasten)	P.M.	Dekkingsvoorstellen deels geaccordeerd en deels in toekomst aan de orde (apart traject).
Mantelzorgers: ⌘ verdiepingsslag in beeld brengen behoeften (onderzoek) ⌘ ondersteuning/activiteiten (extra)	I S	€10.000,- €8.000,-	Alliantiegelden Provincie Wmo-budget (2007:Mantelzorgcompliment–in Wmo budget)
⌘ respijtzorg (ook voor dementie)	S	P.M.	Op grond van Wmo-verordening, Wmo budget individuele voorzie-

* Voor 2009 en 2010, tenzij anders vermeld.

Prioriteit	Incid. (I)* of struct. (S)	Bedrag op jaarbasis	Dekking
			ningen.
Ondersteuning van ouderen bij zingevingsvragen	I (pilot 2009 en 2010)	€40.000,-	€20.000,- Wmo-budget en €20.000,- dekken uit de bijdragen van instel- lingen en cliënten.
Het sluiten van een Meedoen-pact tussen maatschappelijke organisaties en de gemeente	S	€0,-	Opgenomen in ISD- begroting.
Alle voorzieningen in het kader van minima-beleid worden in natura aangeboden.	S	€120.000,-	Binnen huidige budget- ten: programma 28 (Wmo-participatie kinde- ren en Wmo toeslag ouderen), programma 29 (minimabeleid) en ge- raamde extra inkomst in 2009 van € 33.000.
Het preventief aanpakken van schuldenproblematiek.	I	€5.000	Wmo-budget
Het opzetten of stimuleren van een rolstoel of scootmobiel-pool daar waar algemeen gebruik mogelijk en efficiënt is;	S	P.M.	Mogelijke besparing ten gunste van Wmo-budget individuele voorzienin- gen.
De toegankelijkheid en bereikbaarheid van de voorzieningen verbeteren, o.a. door middel van subsidiering van het vrijwilligersvervoer	S	€50.000,-	Wmo-budget (mogelijk te beperken door bespa- ring als gevolg van hui- dige aanbesteding doel- groepenvervoer).
Het nemen van de regie in de ketensamenwerking.	S	€0,-	Intensivering binnen re- guliere werkzaamheden.
Voormalige AWBZ-subsidies: OGGZ meldpunt Mantelzorgondersteuning Clientondersteuning (GGZ en MEE)	S S S	€ 23.000 €45.000 €13.000	Wmo-budget
Het verbreden van de reikwijdte en het versterken van de adviesfunctie van het Loket 'Wonen Welzijn, Zorg', waarbij in overleg/samenpraak met onze ketenpartners ook afspraken gemaakt worden over de warme overdracht van cliënten.	S	€0,- en P.M.	⌘ Binnen taken- pakket van teamcoor- dinator PZ/Wmo (ge- dekt in staat B 2009); ⌘ taakverbreding Wmoconsulenten ge- volgen voor capaciteit nader te bezien.
Uitvoeren van het masterplan communicatie: ⌘ 0,2 fte communicatie medewerker; ⌘ activiteitenbudget.	I I	€12.000,- €8.000,-	Wmo-budget Wmo-budget
Bekostiging nieuwe Wmo- adviesradenstructuur.	S	€30.000,-	€8.000,- t.l.v. huidige budgetten adviesraden; €22.000,- t.l.v. Wmo- budget.
Vrijwilligersvacaturebank	S	€40.000,-	Wmo budget
Budget 'Initiatieven' (zie ook paragraaf 9.2.2)	S	€100.000,-	Wmo-budget

Totaal:

2009	€ 671.000,- waarvan € 80.500,- incidenteel
2010	€ 646.000,- waarvan € 80.500,- incidenteel

Bijlage VI

Structurele formatie Maatschappelijke Ondersteuning voor en na invoering Wmo

Afdeling	functie	Fte in 2006	Fte per 1.1. 2009	verschil
Publiekszaken	Consulent	4,59	5,05	+ 0,46
Publiekszaken	administratie	0,75	1,5	+ 0,75 *
Publiekszaken	teamcoördinator	- **	0,9 fte (voor 3 jr)	+ 0,90
Beleid en projecten	Beleidsmedewerker individuele voorzieningen***	0,5	0,7	+ 0,2

* hierbij is een verschuiving opgetreden van administratieve werkzaamheden van consulenten naar administratie

**maakte deel uit van de functie van de teamcoördinator Frontoffice.

*** de vergelijking betreft alleen het onderdeel individuele voorzieningen (voorheen Wvg). De overige bij de Wmo betrokken beleidsterreinen (van jeugd tot ouderen, van wonen tot leefomgeving) zijn hierbij niet meegenomen. Eventuele wijzigingen in formatie die zijn opgetreden in de afgelopen jaren hadden niet een direct verband met de Wmo.

Wel verband houdend met Wmo en Kansrijk leven is de notitie Plattelandsbeleid, waarin wordt voorgesteld een coördinator aan te stellen voor 0,6 fte voor de duur van 3 jaar. Deze notitie is nog niet vastgesteld; komt op 9 december 2008 in de gemeenteraad aan de orde.

Project Wmo:

Bovenstaande cijfers betreffen structurele formatie. Dus met uitzondering van uren en werkzaamheden ten behoeve van het project Wmo. Hieraan besteedde de projectgroep Wmo vanaf 2005 gemiddeld in totaal 2000 uren per jaar.